Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVII. ŁÓDŹ. ŚRODA, DNIA 10 MAJA 1939 ROKU. CENA NUMERU 15 GROSZY. № 128

Anglia w pogotowiu wojennym

Zapowiedź wielkich ćwiczeń rezerwistów z udziałem floty i lotnictwa. — Oświadczenie min. Hore Belisha w Izbie Gmin

Londyn, 9 maja.

(United Press) Z okazji drugiego czytania ustawy o rezerwistach i oddziałach pomocniczych minister wojny Belisha oświadczył w Izbie Gmin, że dzięki uchwaleniu tej ustawy

BRYTYJSKIE SIŁY ZBROJNE PRZEZ CAŁE LATO BĘDĄ W POGOTOWIU WOJENNYM.

Pod niewinną nazwą ustawy o „rezerwistach i oddziałach pomocniczych" kryją się w rzeczywistości daleko idące pełnomocnictwa.

Ustawa upoważnia rząd bez proklamacji królewskiej do przeprowadzenia faktycznej mobilizacji.

Minister Belisha oświadczył dalej, że upoważnienia zawarte w ustawie będą wyzyskane w ten sposób, aby w roku bieżącego roku zamiast zwykłych manewrów przeprowadzić na SZEROKĄ SKALĘ ZAKROJONE ĆWICZENIA REZERWISTÓW ARMII TERYTORIALNEJ Z UDZIAŁEM FLOTY I LOTNICTWA. ĆWICZENIA PRZEPROWADZONE BĘDĄ NA STOPIE WOJENNEJ.

Oddziały zmobilizowane na ćwiczenia, mogą być w razie potrzeby wysłane na front.

W końcu minister Belisha zakończył swe przemówienie parafrazą Mussoliniego, że „czasy są tego rodzaju, iż narody spać muszą z głową na tornistrze"

Londyn, 9 maja.

(Pat) Ministerstwo wojny ogłosiło dziś, że stan liczebny armii terytorialnej w dniu 30 kwietnia rb. wynosił 258,383 ludzi, to znaczy, że w ciągu 12 miesięcy armia terytorialna wzrosła o 83.325.

Jak wiadomo, armia terytorialna została postawiona na stopie pogotowia wojennego i podwojona. Doprowadzona ona będzie do 340,000 ludzi, wobec czego dla osiągnięcia przewidzianego poziomu potrzeba 80 tys. ochotników.

Poseł liberalny Mander złożył w Izbie Gmin projekt ustawy o „poborze bogactw". Projekt ma na celu „równość ofiar pomiędzy potencjałem ludzkim a kapitałem materialnym".

Państwa północne odrzuciły

propozycję Niemiec w sprawie paktu o nieagresji

Sztokholm, 9 maja.

(United Press) Konferencja ministrów spraw zagranicznych państw nordyckich t. j. Danii, Szwecji i Finlandii postanowiła odrzucić niemiecka propozycję paktu o nieagresji.

SZTOKHOLM, 9 maja.

(PAT) Rząd szwedzki z inicjatywy króla wystąpił do Riksdagu z wnioskiem o powołanie na 30-dniowe ćwiczenia rezerwistów rocznika 1934.

W marynarce wojennej rocznikowi, będącemu obecnie pod bronią, przedłużono ,jak wiadomo, okres służby czynnej indywidualnie od 20 do 340 dni.

Pełnomocnictwa dla P. Prezydenta Rzplitej

uchwalone zostały przez Sejm jednomyślnie i bez dyskusji

Warszawa, 9 maja.

(PAT) Sejm na dzisiejszym posiedzeniu w obecności członków rządu z p. premierem gen. Składkowskim na czele,

UCHWALIŁ JEDNOMYŚLNIE RZĄDOWY PROJEKT USTAWY O UPOWAŻNIENIU PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ DO WYDAWANIA DEKRETÓW.

Na wstępie posiedzenia marszałek zawiadomił o przyjęciu przez senat bez zmian 29 projektów, w czym 10 ustaw ratyfikacyjnych.

Od pana prezesa rady ministrów nadeszły odpowiedzi na 24 interpelacje poselskie, m. in. ks. Lubelskiego w sprawie kalendarza gregoriańskiego i w sprawie nieobsadzenia ambasady przy Stolicy Apostolskiej, p. Jaworskiego w sprawie braku mieszkań w C.O.P-ie,

P. DUTKIEWICZA W SPRAWIE WYKRYCIA SPRAWCÓW ZAMACHU BOMBOWEGO NA LOKAL ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO W ŁODZI,

p. Szymanowskiego i Łobodzińskiego w sprawie stanu dróg w Szczawnicy, p. Pułka w sprawie emigracji zarobkowej do Niemiec i w sprawie wysłania obywatela Fijałka do Berezy Kartuskiej, p. Dutkiewicza w sprawie dodatku na mieszkania dla nauczycielek zamężnych, p. Żeligowskiego w sprawie zwiększenia liczby gromad wiejskich w woj. wileńskim, p. Chrzanowskiego w sprawie urzędów rozjemczych i innych posłów w sprawach lokalnych.

W pierwszym czytaniu odesłano do komisyj dwa rządowe projekty ustaw o kredytach dodatkowych na r. 1938 i 1939 oraz na r. 1939/40, jak również 4 projekty ustaw, złożone przez posłów.

Pos. Browiński referował z kolei PROJEKT USTAWY O PEŁNOMOCNICTWACH.

Referent oświadczył, że wniosek rządowy opiera się na p. 1 art. 55 konstytucji, który przewiduje wydawanie dekretów przez Prezydenta Rzeczypospolitej na podstawie delegacyj ustawowych.

Przepis ten wyklucza jedynie zmianę konstytucji, jako nie podlegającą dekretom. Przy tej sposobności przypomina referent, że w przeciwieństwie do poprzedniej konstytucji dekrety Prezydenta nie wymagają w myśl art. 49 i 57 ratyfikacji ciał ustawodawczych.

Poprzedni sejm udzielał trzykrotnie rządowi pełnomocnictw w celu dania możności rządowi przeprowadzenia akcji zrównoważenia budżetu oraz usunięcia skutków kryzysu gospodarczego.

Ostatnie pełnomocnictwo, udzielone ustawą z dnia 2 lipca 1936 r. obejmowało już sprawy, związane z obroną państwa.

SYTUACJA POLITYCZNA W ŚWIECIE która nie z naszego powodu tak się ułożyła, wymaga od nas pogotowia i pewnego rodzaju mobilizacji życia gospodarczego. To skłania rząd do postawienia wniosku o pełnomocnictwach.

Nawet kraje klasycznego parlamentaryzmu: Francja, Belgia, Norwegia udzieliły rządom swoim pełnomocnictw do wydawania dekretów, **gdyż droga ustawodawcza nie zawsze jest wskazana, kiedy sytuacja polityczna ulega ciągłym zmianom i budzi coraz poważniejsze obawy.**

Pełnomocnictwa ważne są do 30 listopada r. b. Nasz wniosek

DOTYCZY JEDYNIE SPRAW GOSPODARCZYCH, SPRAW FINANSOWYCH I SPRAW, ZWIĄZANYCH Z OBRONĄ KRAJU. KLAUZULA, WYKLUCZAJĄCA ZMIANĘ DEKRETU O STABILIZACJI ZŁOTEGO STWIERDZA, ŻE INTENCJĄ RZĄDU JEST UTRZYMANIE STAŁEJ WALUTY.

Obok tych ograniczeń, wynikających z treści wniosku, rząd w oświadczeniu p. wicepremiera, złożonym na komisji prawniczej i znanym Wysokiej Izbie z prasy, oświadcza, że tylko te sprawy będą przedmiotem dekretów, których przeprowadzenie przez ciała ustawodawcze bądź ze względu na pilność, bądź też na charakter tych spraw, byłoby niewskazane.

W tym stanie rzeczy w sumieniu naszym nie może powstać jakakolwiek wątpliwość, czy działamy zgodnie z prawem

(Dalszy ciąg na stronie 2-ej)

APEL POKOJOWY PAPIEŻA

Pogłoski o projekcie konferencji 5 mocarstw w Watykanie zostały zdementowane

Citta del Vaticano, 9 maja.

(PAT) Wiadomość o rzekomym projekcie Papieża Piusa XII w sprawie zwołania 5-ciu mocarstw z udziałem Anglii, Francji, Niemiec, Włoch i Polski, celem rozwiązania aktualnych sporów międzynarodowych oceniana jest w miarodajnych kołach Watykanu jako absurdalna.

Wspomniane koła podkreślają, że Papież troszczy się głęboko o utrzymanie pokoju, ale sądzą, że najwłaściwszym środkiem wiodącym do tego celu są normalne drogi dyplomatyczne.

Koła te wyrażają również przekonanie, że podczas rozmów odbywanych przez nuncjuszy apostolskich w paru stolicach europejskich, przedstawiciele Watykanu dali wyraz życzeniom Ojca Św., aby istniejące trudności rozwiązane zostały w sposób pokojowy.

Warszawa, 9 maja.

Minister Beck przyjął dziś po południu na dłuższym posłuchaniu Nuncjusza Apostolskiego mgrs. Cortesi'ego.

Jak słychać, w toku tej konferencji zostały wyjaśnione obiegające świat pogłoski na temat inicjatywy pokojowej Watykanu.

O ile w tej chwili można się zorjentować, nie chodzi o zwołanie do Watykanu jakiejś specjalnej konferencji 5 mocarstw jak o tym mówiły pierwsze pogłoski z Ameryki, lecz raczej spodziewać się należy jakiegoś apelu pokojowego wydanego przez Ojca Świętego.

MIN. RIBBENTROP U HITLERA

Pakt mediolański ma być podpisany w czerwcu przez kanclerza Rzeszy i króla Wiktora Emanuela, który złożyć ma wizytę w Berlinie

Berlin, 9 maja.

(Pat) Minister Ribbentrop w drodze powrotnej z Mediolanu zatrzymał się dziś rano w Monachium, skąd udał się następnie do Berchtesgaden, gdzie jeszcze w ciągu dzisiejszego popołudnia złożyć miał obszerne sprawozdania kanclerzowi Hitlerowi z przebiegu i rezultatu rokowań z ministrem Ciano.

Również dzień jutrzejszy Ribbentrop spędzi w siedzibie kanclerza Hitlera.

Berlin, 5 maja.

(Pat) Partyjny „Angriff“ powołując się na prasę włoską pisze dziś, iż ustalony w Mediolanie układ włosko-niemiecki zawarty będzie dopiero w czerwcu podczas bytności w stolicy Rzeszy ministra Ciano.

Z powołaniem się na prasę włoską „Angriff“ dowodzi, że układ opierać się będzie na następujących 4 punktach: 1) układ polityczny i wojskowy odpowiada prawdziwemu sojuszowi, we właściwym znaczeniu tego słowa. Stanowi on odpowiedź na politykę okrążającą mocarstw zachodnich. 2) Spójnię dwóch mocarstw Niemiec i Włoch, „sprowokowały“ Londyn i Paryż, które odtąd będą musiały brać pod uwagę fakt, że chodzi tu o blok, wyposażony odpowiednim potencjałem militarnym i strategicznym, 3) Zjednoczenie Niemiec i Włoch ma cele „obronne“. Nie należy jednak łudzić się tym, aby oba państwa zniosły istnienie pilnych i otwartych problemów, oraz prowokacyj, 4) Układ zapewnia każdemu z partnerów aktywną pomoc w obronie interesów i praw, nie hamując w zupełności wystąpień każdego z partnerów na zewnątrz.

Berlin, 9 maja.

(Pat) Dzisiejszy biuletyn „Deutsche Diplomatisch - Politische Korrespondenz“ poświęcony jest układowi mediolańskiemu, którego ważność podkreśla się w następujących zdaniach:

„Odtąd każdy wprzągany w politykę „okrążania“ wie, że w razie czego będzie miał do czynienia (?) z obu mocarstwami. Solidarność niemiecko - włoska nabiera znaczenia, zwłaszcza dla tych, którzy ne oceniając rzeczywistości i nie przemyślawszy konsekwencji pozwoliliby przedwcześnie wciągnąć się w tę konstelację“.

Berlin, 9 maja.

(United Press) Uwaga kół politycznych skupia się obecnie dokoła dwóch zapowiedzianych na czerwiec uroczystości. Cała prasa poświeca im najwięcej uwagi.

Na 4 i 5 czerwca zapowiedziano „paradę zwycięstwa Niemców“, którzy brali udział w wojnie domowej w Hiszpanii.

W drugiej połowie czerwca spodziewają się podpisania paktu mediolańskiego przez głowy obu państw.

Planowany pierwotnie na maj

PRZYJAZD DO BERLINA KRÓLA EMANUELA

ma być z tego powodu odroczony do drugiej połowy czerwca. Jak donoszą z Rzymu, należy w każdym razie liczyć się z przybyciem ministra Ciano do Berlina w drugiej połowie czerwca w celu przygotowania i podpisania układu włosko - niemieckiego. Gdyby król Emanuel zrezygnował z przyjazdu to hr. Ciano sam podpisałby układ.

POTIEMKIN W WARSZAWIE

Dziś odbędzie on konferencję z min. Beckiem

Warszawa, 9 maja.

O godz. 11-ej wieczorem pociągiem pośpiesznym z Bukaresztu przybył dziś do Warszawy sowiecki wicekomisarz spraw zagranicznych Potiemkin, któremu od granicy polsko-rumuńskiej towarzyszył charge d'affaires w Warszawie p. Listopad.

Na dworcu wicekomisarza Potiemkina witał w imieniu ministerstwa spraw zagranicznych radca Zabiełło oraz pełny personel sowieckiej ambasady i urzędników konsularnych oraz bardzo liczna grupa dziennikarzy polskich i zagranicznych oraz fotoreporterów.

Radca Zabiełło odbył krótką rozmowę z wicekomisarzem Potiemkinem w wagonie, po czym wicekomisarz Potiemkin opuścił samochodem dworzec, udając się do gmachu ambasady sowieckiej, gdzie spędzi noc dzisiejszą.

Zarządzony poprzednio na godz. 9-tą rano wyjazd do Moskwy został odroczony do godziny 5-ej po południu dnia jutrzejszego tak, iż pozostanie więcej czasu na zamierzone w Warszawie rozmowy polityczne.

Rozmowy wicekomisarza Potiemkina z ministrem Beckiem należy się spodziewać w ciągu dnia dzisiejszego

Pełnomocnictwa dla P. Prezydenta Rzplitej

(Dokończenie)

zgodnie z intencją konstytucji i zgodnie z potrzebami kraju, wynikającymi z sytuacji politycznej. Pozostaje do rozważenia jeszcze pytanie, czy ten właśnie rząd zasługuje w tym zakresie na tak daleko idące zaufanie parlamentu.

Nie rezygnując w niczym z krytyki, którą wypowiedział sejm odnośnie do normalnych prac rządu w debacie budżetowej, nie rezygnując z tej krytyki — nadal stwierdzić należy, że w postawieniu i podjęciu zagadnienia obrony państwa rząd stanął na wysokości zadania.

Społeczeństwo całe, a wraz z nim i sejm, przeżyło w ostatnich tygodniach okres pewnego rodzaju próby. W tym okresie nie tylko poparło społeczeństwo moralnie akcję rządu, ale

NA JEGO WEZWANIE ODDAŁO MU DO DYSPOZYCJI ŻĄDANE PRZEZ NIEGO ŚRODKI FINANSOWE.

Expose p. ministra spraw zagranicznych, który w tym okresie wytrzymał wielki napór nalegań, było w całej pełni uzasadnieniem zaufania społeczeństwa i ciał ustawodawczych do działania rządu.

Widzimy jasno,

DLACZEGO ZARZĄDZONE ZOSTAŁO POGOTOWIE.

Widzimy jasno, że zarządzono je we właściwym czasie i widzimy również jasno, że we właściwej chwili powiedziano nam o tym wszystkim.

To też z dumą i radością wysłuchaliśmy tego expose w przekonaniu, że tak rządzący, jak i rządzeni, tak dobrze zdali egzamin w tym okresie próby.

W pełnej świadomości, że ster państwa spoczywa w dobrych i pewnych rękach, że organa kierownicze czułe są na każde niebezpieczeństwo, że Wódz Naczelny we właściwym momencie powie „baczność“ lub „maszerować“ (huczne oklaski) — możemy w pełnym zaufaniu udzielić rządowi pełnomocnictw, jako koniecznego instrumentu działania w obecnej chwili.

Konstytucja nasza ma na sobie

PIĘTNO WIELKOŚCI JEJ TWÓRCY.

Prezydent Rzeczypospolitej, nieskrępowany sztucznymi formułami prawniczymi, jest odpowiedzialny w myśl konstytucji wobec historii i wobec Boga.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej niejednokrotnie dał wyraz swemu zaufaniu do patriotyzmu swego rządu. Wierzymy więc, że te wysokie kryteria będą punktem wyjścia i sprawdzianem zamierzeń i działania rządu. Oddając część swoich uprawnień,

NIE ZMNIEJSZA SEJM SWEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI HISTORYCZNEJ

i w całej pełni pragnie ponosić ją wobec narodu — nie wątpimy, że będzie rząd o tym pamiętał zgodnie z oświadczeniem pana wicepremiera.

KOMISJA PRAWNICZA, OPIERAJĄC SIĘ NA PRZEPISACH KONSTYTUCJI I ZGODNIE Z JEJ DUCHEM, STAWIA WNIOSEK PRZYJĘCIA PROJEKTU RZĄDOWEGO BEZ ZMIAN.

Po przemówieniu referenta zabrał głos pos. gen. Skwarczyński:

„Wysoka Izbo! Zgłoszony wniosek o pełnomocnictwach jest wywołany nadzwyczajną sytuacją międzynarodową, w jakiej się obecnie świat znajduje. Całe społeczeństwo dobrze tę sytuację rozumie, rozumie to, że w czasach takiej sytuacji nie słów, lecz pracy i czynów potrzeba. (Oklaski). Sądzę, że damy wyraz temu nastrojowi społeczeństwa, gdy przyjmiemy proponowaną ustawę bez dyskusji.“ (Oklaski).

W GŁOSOWANIU PRZYJĘTO, JAK STWIERDZIŁ MARSZAŁEK, JEDNOMYŚLNIE USTAWĘ W DRUGIM I TRZECIM CZYTANIU.

66 milj. złotych na roboty publiczne

Warszawa, 9 maja.

Na terenie całego państwa uruchomione już zostały roboty publiczne, prowadzone przy pomocy finansowej Funduszu Pracy. Kredyty Funduszu Pracy na te roboty wynoszą w roku bieżącym 66.500 tys. zł., z czego 7 miln. zł. otrzymają kredytobiorcy w materiałach budowlanych potrzebnych do wykonywania robót.

Z kredytów tych otrzyma województwo łódzkie 7.403.000 zł.

Odczyt b. posła Bagińskiego n. t. „Tragedia Czechosłowacji“

Warszawa, 9 maja.

Pewną sensacją dla kół politycznych Warszawy jest zapowiedź wygłoszenia w dniu 12 maja r. b. staraniem warszawskiego koła Stronnictwa Ludowego odczytu p. t. „Tragedia Czechosłowacji“ przez b. posła Bagińskiego, do niedawna emigranta politycznego, który powrócił do Polski z Czechosłowacji równocześnie z Wincentym Witosem.

Ambasador sowiecki przybędzie do Warszawy w połowie maja

Warszawa, 9 maja.

Nowomianowany ambasador sowiecki w Warszawie p. Mikołaj Szaronow obejmie swe stanowisko w połowie bież. miesiąca.

W tym samym terminie przybędzie do Warszawy i obejmie swe funkcje nowomianowany przedstawiciel handlowy Sowietów p. Nikitin.

Czy Anglia zagwarantuje obecne granice Syberii? — Ambasador japoński u Halifaxa

Londyn, 9 maja.

(United Press) Lord Halifax odbył wczoraj rozmowę z ambasadorem japońskim w Londynie Szigemitsu. Halifax miał oświadczyć ambasadorowi Japonii, że rozmowy angielsko - rosyjskie nie doprowadzą do rozciągnięcia gwarancji na Daleki Wschód, co nie jest równoznaczne z zapewnieniem, że Anglia nigdy nie będzie gwarantować granic Syberii.

Lord Halifax poinformował ambasadora Szigemitsu o obecnym stanie rokowań angielsko - rosyjskich i dał wyraz nadziei, że Japonia poinformuje również Anglię o rokowaniach z Niemcami i Włochami.

Regent Jugosławii ks. Paweł wyjechał wczoraj do Rzymu

Białogród, 9 maja

(United Press) Wczoraj o godzinie 9.30 wieczorem regent jugosłowiański ks. Paweł w towarzystwie ministra spraw zagranicznych Markowicza i głównodowodzącego floty jugosłowiańskiej admirała Policha udał się pociągiem specjalnym do Rzymu.

Koła polityczne potwierdzają, że celem wizyty jest zacieśnienie stosunków jugosłowiańsko - włoskich, nie należy się jednak spodziewać zawarcia żadnych układów i paktów. Podczas rozmów w Rzymie mają być poruszone wszelkie zagadnienia dotyczące sytuacji międzynarodowej.

Rewia wojskowa w Rzymie w trzecią rocznicę założenia imperium

Rzym, 9 maja.

(PAT) W dniu dzisiejszym obchodziły Włochy trzecią rocznicę założenia imperium, połączoną ze świętem armii.

W Rzymie na Via del Impero król Emanuel III przyjął wielką rewię wojskową oraz wręczył 18 wojennych odznaczeń rodzinom legionistów, poległych w Hiszpanii. W loży królewskiej znajdował się Mussolini, generał niemiecki Brauchitsch oraz członkowie specjalnych misji hiszpańskiej i albańskiej.

W rewii, którą otwierały oddziały albańskie, wzięło udział 20 tys. ludzi, 700 karabinów maszynowych i 1000 samochodów i motocykli. Po rewii tłum, zebrany na Placu Weneckim, wywoływał Mussoliniego, który ukazawszy się na balkonie wygłosił krótkie przemówienie.

Wybory rektorów

Kraków, 9 maja.

(Pat) W dniu dzisiejszym dokonano na Uniwersytecie Jagiellońskim wyboru rektora U. J. na nowe dwulecie.

Jednomyślnie wybrany został ponownie obecny rektor U. J. prof. dr Tadeusz Lehr - Spławiński.

Lwów, 9 maja.

(Pat) W dniu dzisiejszym odbył się wybór rektora politechniki lwowskiej na lata akadem. 1939-40 i 1940-41. Rektorem wybrany został jednomyślnie profesor dr Antoni Wreszczyński.

Rektorem U. J. K. został wybrany jednomyślnie prof. dr Edmund Bulanda (ponownie)

W ślepym zaułku

Wśród innych informacyj nadawanych wczoraj przez radio niemieckie wysłuchaliśmy następującej:

„Żydowski burmistrz New-Yorku, La Guardia, wydał nakaz aresztowania 10.000 żebraków, wałęsających się po ulicach miasta. Znów wsadzą do więzień tę wielką armię nieszczęśliwców, doprowadzonych do skrajnej nędzy przez system polityczny i gospodarczy, panujący w Stanach Zjednoczonych“...

W państwie, gdzie **nie ma masła, chleba, cukru, mięsa, gdzie nię ma pieniędzy, surowców i wszystkiego, co jest do życia ludzkiego potrzebne,** opowiadanie w rodzaju powyższego o Stanach Zjednoczonych jest **kłamstwem tak bezczelnym,** że nie ma innej rady, aniżeli... przesunięcie guzika apartu radiowego na inną stację!...

**

Kłamstwo zostało podniesione w Niemczech do wysokiej rangi.

Ażeby było skuteczne, nie może być małe, skromne, nieśmiałe. Musi być **wielkie, bezczelne, oślepiające** tak, aby swym fałszywym blaskiem przerazić, pognębić, a wreszcie **wedrzeć się siłą do umysłowości człowieka.**

To nie jest prawda, że istnieje obawa **schwytania kłamców na gorącym uczynku.** Kłamstwo jest **lepkie,** przyczepia się do człowieka, **wgryza się w jego istotę,** przenika do jego komórek mózgowych. Niemcy — **całe Niemcy** — zarażone są **jadem tego kłamstwa politycznego:** jedni w mniejszym, drudzy w większym stopniu.

Tylko bardzo nieliczni ludzie o samodzielnym typie myślenia mogą się oprzeć zawrotom głowy, spowodowanym **przez wieloletnie przebywanie w tej zatrutej atmosferze...**

**

Dr Goebbels powiedział kiedyś, że Niemcy opierają się na dwuch siłach: **na propagandzie i na armii.** „Propaganda wlewa życie i wigor w armię niemiecką, propaganda paraliżuje i unieszkodliwia wrogów duchowo, przed tym, niż bojowe siły niemieckie zniszczą ich fizycznie“...

Ale każda rzecz ma dwie strony: **upojenie jest kłamstwem, czyli według terminologii goebbelsowskiej „wlewanie życia i wigoru“, ma swoją złą stronę.** Narodowy socjalizm, który ma ambicje, że jest t. zw. światopoglądem, wytworzył sobie **kilka fałszów fundamentalnych.** Tak np.: kłamstwem fundamentalnym jest rasizm, kłamstwem i oszustwem jest system finansowy dr. Schachta. Dla armii narodowy socjalizm stworzył zupełnie oddzielną teorię, która wdarła się bardzo głęboko w istotę wojskowości niemieckiej...

**

Prasa wojskowa angielska i francuska pisze o tym w ostatnich czasach wiele, a za nią powtarzają i czasopisma polityczne:

W kołach wojskowych partii hitlerowskiej powstała **idea oparcia całej siły zbrojnej Rzeszy na zmotoryzowaniu.** Entuzjaści tego nowego „odkrycia“ ogłosili następującą teorię wojskową:

— Niemcy muszą stworzyć **największą ilość dywizyj pancernych.** Wszystko musi być **zmotoryzowane.** Siły motorowe u s t o k r o t n i ą s i ł y l u d z k i e. Z chwilą wybuchu wojny wyruszą natychmiast na terytorium wroga **olbrzymie ilości czołgów w gęstych szeregach,** włamując się w szeregi obrony nieprzyjaciela i **likwidując** jego front. Za czołgami jedzie **zmotoryzowana piechota,** obejmując w posiadanie wszystkie pozycje nieprzyjaciela. Jeszcze dalej ale równie szybko posuwa się **zmotoryzowana artyleria,** która **huraganowym ogniem, nie słabnącym,** ale wzmagającym się, **toruje drogę czołgom.** W chwili, kiedy ten skomplikowany atak odbywa się na lądzie, e s k a d r y l o t n i c z e n i e m i e c k i e już znajdują się nad wszystkimi wielkimi ośrodkami produkcyjnymi, komunikacyjnymi nieprzyjaciela, nad jego wielkimi miastami i, zrzucając potworne ładunki bomb zapalających i gazowych, niszczą i palą, trują i wzbudzają **popłoch.**

To wszystko razem nazywa się **t o t a l n ą w o j n ą b ł y s k a w i c z n ą.**

**

Piękny obrazek, prawda? Jego konstrukcja jest tak samo harmonijna, tak samo jednolita, ale i tak samo „p r a w d z i w a“, jak wszystkie inne wytwory „doktryny“ narodowo-socjalistycznej...

Kiedy projekty w rodzaju powyższego przeniknęły do niemieckiego sztabu generalnego zawodowcy i rzeczoznawcy — **złapali się za głowy.** Dowodzili, że to wszystko **b l u f f.** Przede wszystkim dlatego, że **te same możliwości, które mają Niemcy, leżą także w rękach wrogów.** Identycznie cały plan niemiecki mógłby być **powtórzony np. przez Francuzów,** którzy są technicznie lepiej wyposażeni od Niemców.

Ale plan ten **nie będzie powtórzony,** albowiem jest **f a t a l n y.** Masowe naloty mogą i muszą być **odparte przez artylerię zenitalną oraz eskadry obronne.** Masy czołgów będą niszczone przez artylerię nieprzyjacielską, a zmotoryzowana piechota niedaleko się posunie po ziemi, przeoranej pociskami...

Generałowie **Fritsch, Blomberg i Löhbe** przedkładali Hitlerowi memoriał za memoriałem. Powoływali się na doświadczenia wojny hiszpańskiej, gdzie **taktyka niemiecka dawała bardzo małe rezultaty.** Jaki był skutek tych memoriałów, wszyscy wiedzą: **fachowcy wojskowi poszli do dymisji, a krzykacze, blagierzy partyjni oraz ugodowcy wojskowi pozostali.**

Dlatego w kołach wojskowych francuskich panuje jednomyślna opinia, że Niemcy opanowane są przez fałszywą **doktrynę wojskową,** tak samo jak przez fałszywą doktrynę rasową i socjalną.

**

Na tym koniu można jeździć tylko w p r o p a g a n d o w y m t a t e r s a l u p. G o e b b e l s a, ale nie można wyjechać na wojnę...

**

Drugim brakiem armii niemieckiej ma być **niedostatek oficerów.** Na czele wszystkiego stoi Fuehrer, który, jeśli chodzi o stopień wojskowy, **nie dosłużył się niczego więcej, aniżeli kaprala.** Wprawdzie i „m a ł y k a p r a l“ został N a p o l e o n e m, ale przedtym **zdobywał bogate szlify oficerskie w rzeczywistych bitwach.** Poza tym sztuka wojskowa zrobiła od stukilkudziesięciu lat takie postępy jak np. od muszkietu do działa przeciwlotniczego. Trudno, **ale samouctwo i dar wymowy nie na wiele się przyda w dzisiejszych wojskowych sprawach!...**

Niemiecki sztab wojenny n i e m a d o ś w i a d c z e ń w o j e n n y c h. Szef tego sztabu gen. Brauchitsch był podczas wojny skromnym k a p i t a n e m w p u ł k u r e z e r w y. Skrupulatne badania wykazały, że w **armii niemieckiej nie ma dziś prawie zupełnie oficerów, którzy przeszli wojnę światową w charakterze dowódców samodzielnych jednostek.** Olbrzymia większość oficerów zawodowych wstąpiła do armii dopiero po wojnie. Poza tym przez wiele lat **armia niemiecka nie miała akademii wojskowych.** Przy całym swoim zewnętrznym blichtrze oficerski korpus niemiecki nie może dorównać np. francuskiemu, gdzie wszystkie ważne, decydujące funkcje sztabowe spoczywają w rękach **oficerów, którzy przeszli wielką i samodzielną szkołę doświadczenia w latach 1914 — 1918.**

Jeżeli dodamy do tego nie wystarczającą **ilość podoficerów niemieckich,** którzy są przecież kośćcem każdej armii, jeśli powiemy o **dość niskim gatunku przysposobień technicznych,** opartych na „n a m i a s t k a c h“ — powtarzamy wszystko, choć w ogólnych zarysach, co mówią o armii niemieckiej zagraniczne koła wojskowe...

**

Były premier francuski **Tardieu** w swym znakomitym liście otwartym do kanclerza Hitlera napisał prosto i wyraźnie:

— Nie spowoduje pan wojny, bo się pan jej boi...

Sądzimy, że tkwi w tym głęboka prawda. Niemcy nie będą rzucać się na nikogo, albowiem:

1) wiedzą, że natychmiast **wejdzie w życie porozumienie wszystkich wielkich narodów** i zjednoczone ich siły zadadzą **im cios druzgocący i szybki.**

2) czują, że **armia niemiecka nie stoi na wysokości choćby 1914 r.** i nie wytrzymuje porównania z postępem innych armii.

3) wiedzą, iż w wypadku wojny nastąpiłoby **załamanie gospodarcze Niemiec** w bardzo krótkim czasie.

4) są przekonani o **nietrwałości sojuszu niemiecko - włoskiego.**

5) obawiają się szybkiej katastrofy w postaci **zapadnięcia się reżymu narodowo - socjalistycznego.**

**

Niemcy znalazły się **w ślepym zaułku,** w sytuacji bez wyjścia. Zagmatwały się same, polazły tam, gdzie nie trzeba było, wbrew wyraźnym radom angielskim, które do ostatniej chwili chciały ratować Niemcy.

Ale właśnie dlatego, że Niemcy są w sytuacji bez wyjścia, świat, a między innymi i Polska, musi być w bacznym **pogotowiu.** Rozpacz czasem nie ogląda się na logikę.

O.

Ignacy Paderewski do min. Becka

„Jestem szczęśliwy, mogąc oświadczyć, że mowa min. Becka wyraża uczucia całego narodu“

Warszawa, 9 maja.

Do Warszawy nadszedł dziś tekst oświadczenia Ignacego Paderewskiego złożonego przedstawicielom prasy amerykańskiej natychmiast po zapoznaniu się z tekstem mowy ministra Józefa Becka.

Oświadczenie Ignacego Paderewskiego brzmi:

„Jestem szczęśliwy, mogąc oświadczyć, że mowa, którą właśnie wygłosił minister Józef Beck, wyrażała uczucia, jakie podzielał cały Naród. Mocna, gdzie wchodzi w grę honor, niepodległość i nasze suwerenne prawa, a pojednawcza, gdzie wchodzą w grę zapewnienia o niezmiennej gotowości Rządu Polskiego do przedyskutowania i załatwienia każdego zagadnienia, któreby stało na przeszkodzie pokojowemu współżyciu z państwem niemieckim.

Oświadczenie ministra Becka spotyka się z powszechnym uznaniem nie tylko Polski ale i całego spragnionego pokoju świata.

Jestem wdzięczny ministrowi Beckowi za to, że dał mi po raz pierwszy możliwość zapewnienia go, iż stanowisko, jakie obecnie zajął i pogląd na polityke zagraniczną jaki wyraził, godzi się z przekonaniem, które tak ja, jak i moi przyjaciele w Polsce i na wychodźtwie oraz cały Naród Polski oddawna pragnęli, aby podzielił je i dał im publiczny wyraz, kierownik polskiej polityki zagranicznej“.

Wybory w Rumunii

odbędą się 1-ego i 2-ego czerwca

Bukareszt, 9 maja.

(Pat) Wybory parlamentarne wyznaczone zostały na 1 i 2 czerwca. 1-go czerwca odbędą się wybory do izby deputowanych, 2-go zaś wybory do senatu.

Zaznaczyć należy, że tylko połowa senatorów wybrana zostanie przez przedstawicieli korporacyj, drugą połowę mianuje król bezpośrednio.

Dziś odbyła się w Bukareszcie uroczystość odsłonięcia pomnika pierwszego króla Rumunii Karola I-go w obecności króla Karola 2-go i wielkiego wojewody Michała, członków rządu, generalicji, przedstawicieli poszczególnych instytucyj oraz szerokich mas ludności.

Podczas odsłonięcia król Karol II-gi wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że Rumunia w obecnych granicach stanowi dziedzictwo, które powinno być przekazane następnym pokoleniom bez uszczuplenia. Rumunia jest pokojowo usposobiona i pragnie w pokoju dokonać dzieła konsolidacji, nie mniej jednak zdecydowana jest utrzymać swą całość i niepodległość.

Uchylony wyrok

w sprawie upadłości tow. „Europa“

Warszawa, 5 maja. —

Sąd Najwyższy orzeczeniem z dnia 5 b. m. uchylił wyrok sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie upadłości towarzystwa ubezpieczeń „Europa“.

Goering w Walencji

San Remo, 9 maja.

(PAT) Marszałek Goering odpłynął dziś swym jachtem, eskortowanym przez dwa kontrtorpedowce niemieckie, do Walencji.

Jak informuje agencja Reutera z Burgos, nie potwierdzają tutaj wiadomości o udziale marszałka Goeringa w „wielkiej paradzie zwycięstwa“.

„Mówię jako żołnierz z wielkiej wojny"...

Apel ks. Windsoru do dyktatorów

aby nie podburzali swych narodów do wojny, która jest szaleństwem

Paryż, 9 maja.

(United Press) Książę Windsor wygłosił wczoraj przemówienie, które polecił transmitować przez prywatną radiostację krótkofalową.

— **Przemawiam dziś — mówił ks. Windsor — po zwiedzeniu pola bitwy pod Verdun, gdzie**

NIEGDYŚ WALCZYŁEM JAKO ŻOŁNIERZ.

Tutaj i na tylu innych polach bitew przelano morze krwi. Gdyby miliony zabitych mogły przemawiać, gdybyście mogli usłyszeć ich głos, zgodzilibyście się ze mną, że

NALEŻY ZAPOBIEC NOWEMU PRZELEWOWI KRWI.

Przez dwa i pół lat naumyślnie wstrzymywałem się od udziału w sprawach publicznych.

Dziś mówię w swoim własnym imieniu, nikogo o tym nie zawiadamiając.

MÓWIĘ JAKO JEDEN Z ŻOŁNIERZY Z OSTATNIEJ WOJNY

tylko po to, **aby zapobec takiemu szaleństwu.** Mówię to, co mi nakazało serce, kierowane troską

ABY NIE POWTÓRZYŁO SIĘ TO, CO LUDZKOŚĆ PRZEŻYŁA W LATACH 1914 — 1918.

Nie mam wiadomości męża stanu, ale podróże po różnych krajach przekonały mnie, że

ŻADEN NARÓD NIE CHCE WOJNY.

Porozumienie międzynarodowe jest możliwe pod warunkiem **w s t r z y m a n i a agresywnej propagandy zatruwającej umysły.**

Osobiście ubolewam, że są używane takie wyrażenia jak okrążenie, które mają jedynie pobudzić namiętność, które powinniśmy hamować. Mężowie stanu, którzy powinni pracować nad przywróceniem zaufania międzynarodowego muszą spełnić swą misję,

ZAMIAST PODBURZAĆ SWYMI PRZEMÓWIENIAMI NARODY DO WOJNY.

Stawianie konkretnych propozycji nie jest moim zadaniem. To zadanie spoczywa na tych, którzy przyczyniali się do zamącenia stosunków międzynarodowych. Niech obecnie doprowadzą do międzynarodowego porozumienia. Bóg da, że tak się stanie.

Waszyngton, 9 maja.

(United Press) Członek Izby Reprezentantów Hamilton Fish wysłał do ks. Windsoru telegram z gratulacjami na temat jego apelu radiowego.

Ogólna tendencja apelu jest tu aprobowana, sądzą jednak, że ks. Windsor powinien był wyraźnie skierować swój apel do Niemiec i Włoch.

Wódz armii litewskiej w Warszawie

Gen. Rasztikis przyjęty został przez P. Prezydenta Rzplitej

Warszawa, 9 maja.

(PAT) We wtorek, 9 maja o godz. 8.30 przybył do Warszawy **naczelny dowódca wojska litewskiego gen. Rasztikis.**

Na dworcu wschodnim przybranym flagami o barwach polskich i litewskich powitał go Marszałek Śmigły-Rydz wraz z ministrem spraw wojskowych, szefem sztabu głównego i gronem innych generałów. Na spotkanie przybył na dworzec także **poseł litewski min. Szaulis wraz z członkami poselstwa.** Po przywitaniu się i przeglądzie kompanii honorowej, **gen. Rasztikis odjechał do pałacu Blanka, gdzie w specjalnie przygotowanych apartamentach zamieszkał na czas swego pobytu w Warszawie.**

Przyjmując w generalnym inspektoracie sił zbrojnych wizytę swego gościa, **Marszałek Śmigły-Rydz wręczył mu odznaki wielkiej wstęgi orderu „Odrodzenia Polski", a oficerom jego świty odpowiednie klasy tego orderu.**

Po odbyciu wizyt oficjalnych, gen. Rasztikis w asyście kompanii honorowej złożył na grobie Nieznanego Żołnierza wieniec ze wstęgami o czerwono-czarnych barwach litewskiego orderu wojennego. **Następnie został przyjęty w obecności Marszałka Śmigłego-Rydza na audiencji przez Pana Prezydenta R. P., który potem podejmował śniadaniem gości litewskich i polskich.**

Wieczorem Marszałek Śmigły-Rydz wydał w hotelu „Bristol" obiad, w którym prócz gen. Rasztikisa i jego świty wzięli udział minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki, inspektor armii gen. Fabrycy, szef sztabu głównego gen. Stachiewicz oraz szereg generałów i wyższych oficerów.

Londyn, 9 maja.

(PAT) Bawiący tu b. premier francuski Blum odbył w Izbie Gmin rozmowę z przywódcami Labour Party.

Gwałty antypolskie na Śląsku niemieckim

W Jędryniu zdemolowano i podpalono lokal szkoły polskiej

Katowice, 9 maja.

(PAT) Ze Śląska Opolskiego nadeszły wiadomości o **napadzie dokonanym w sobotę w nocy na szkołę polską w Jędryniu w pow. strzeleckim.**

Bojówka, złożona z 50 osób **wdarła się do lokalu szkoły polskiej, niszcząc ją całkowicie. Zniszczeniu uległy okna i drzwi, wszystkie materiały piśmienne, ławki, półki, szafy, aparat projekcyjny, maszyna do szycia, jak również wszystkie pomoce naukowe i urzędowe akta szkolne.**

Większa część zdemolowanego urządzenia została wyniesiona na dziedziniec zwalona na stos i podpalona.

Przedstawiciele Związku Polaków w Niemczech i towarzystwa szkolnego po stwierdzeniu dokonanego w szkole polskiej zniszczenia, **zwrócili** się w tej sprawie do rejencji opolskiej.

Jak donoszą ze Śląska Opolskiego **onegdajszej nocy zniszczony został w Opolu szyld dzielnicy Związku Polaków w Niemczech, znajdujący się na domu, w którym znajduje się lokal związku.**

W Raciborzu w domu „Strzechy" wybito szyby. W Dobrodzienku ponownie wybito szyby w lokalach tamtejszych instytucyj polskich i w jednym mieszkaniu prywatnym.

Silna flota wojenna zjednywa sojuszników i jest wartościowym instrumentem polityki

Zdarzenia i ludzie

Kradzież dokumentów

zawierających tajny szyfr morski francusko-brytyjski

Londyn, w maju.

Jak donosi londyńskie pismo niedzielne „The People", w niewyjaśniony dotychczas sposób skradziony został z przedziału expressu „Golden Arrow", w którym podróżował kurier francuskiego ministerstwa marynarki, tajny francusko-brytyjski kodeks morski.

Przeznaczony na wypadek wojny tajny kodeks iskrowy francuskiej i brytyjskiej floty uważany przez rzeczoznawców jako najlepszy tajny alfabet, który kiedykolwiek został wynaleziony. Miał on służyć do wymiany wiadomości iskrowych między flotami obu państw, wiadomości, których nikt nie byłby w stanie odcyfrować. Opracowanie tego kodeksu, w którym brali udział najlepsi fachowcy szyfrów obu mocarstw, trwało nie mniej, niż osiem lat. Strata jest zatem niepowetowana, gdyż przygotowanie zupełnie nowego kodeksu również będzie wymagało wielu lat pracy.

Egzemplarz, przeznaczony dla Francji przewieziony miał zostać z Londynu do Paryża przez francuskiego kuriera dyplomatycznego. Kodeks znajdował się w zapieczętowanej teczce, która kurier wraz z innymi częściami bagażu własnoręcznie na dworcu Victoria umieścił w zarezerwowanym dla siebie przedziale. Następnie opuścił on swój przedział na kilka minut, by pożegnać się ze swymi angielskimi kolegami. W tym krótkim okresie czasu popełniono najwidoczniej kradzież, kiedy bowiem otworzono teczkę we francuskiej admiralicji, okazało się iż zamiast tajnego kodeksu zawiera ona paczkę starych gazet. Szczegółowe badanie wykazało, iż sama teczka zamieniona została na doskonałą imitację, która zaopatrzona była w pieczęcie identyczne z oryginałem. Nie ulegało zatem wątpliwości, iż kradzież zainscenizowana została przez obcą centralę szpiegowską, która posiadała widocznie pomocników w angielskim wywiadzie.

„The People" donosi między innymi, iż wszystkie francuskie i angielskie straże graniczne otrzymały polecenie zatrzymania osób, które będa usiłowały przemycić jakieś dokumenty z Anglii.

Jest to jednakże mało prawdopodobne. Tajny kodeks nie jest zeszytem, który można łatwo ukryć. Jest to dzieło wielkości książki telefonicznej, milionowego miasta, którą trudno jest przeszmuglować przez pilnie strzeżoną granicę. Sprawcy na skutek tego, jak to w tych wypadkach zwykle bywa, będą musieli zadowolić się fotografowaniem poszczególnych stronic kodeksu i przesyłaniem zdjęć przez gołębie pocztowe lub inna drogą na miejsce przeznaczenia.

Jeśli więc nawet uda się odnaleźć skradziony kodeks, sprawa tym samym nie będzie załatwiona, gdyż nie ma gwarancji, czy treść jego w międzyczasie nie dostała się w ręce wrogich organizacji szpiegowskich. I w tym wypadku konieczne jest stworzenie całkowicie nowego kodeksu tajnego, co wymaga wielu miesięcy, albo i lat pracy, a poza tym pochłania ogromne sumy.

Dowodem, jak fatalne skutki może mieć tego rodzaju afera, była kradzież planów angielskich dróg strategicznych, popełniona krótko przed wybuchem wojny. Plany skradzione zostały przez młodego porucznika marynarki Nigela Malagrowther, który następnie daremnie usiłować sprzedać je Niemcom. Tak samo jak francuski podchorąży Ullmo, zwrócił on się potem do kierownictwa marynarki angielskiej, by odkupiło od niego plany. Został zaaresztowany, nie stawiono go jednakże pod sąd, lecz odkomenderowano do Indii, gdzie krótko potem zginął podczas walk na granicy północno-zachodniej. Plany dróg strategicznych nie opuściły Anglii, niemniej jednak trzeba było je zmienić, co kosztowało przeszło 100 tysięcy funtów szterlingów.

Podczas wojny światowej udało się państwom sprzymierzonym uzyskać aż trzy tajne niemieckie kodeksy. W maju 1915 roku inżynier Alexander Szek, zatrudniony jako tłumacz w niemieckim urzędzie generał-gubernatora w Brukseli, wręczył angielskiemu majorowi Oppenheim, tajny niemiecki kodeks dyplomatyczny i otrzymał za to po ukończeniu wojny belgijski order Leopolda i premię w wysokości 25.000 franków.

W lutym 1916 roku włoscy agenci zdobyli w głównym poselstwie austriackim w Zurychu obok innych wartościowych dokumentów także kodeks łącznikowy armii mocarstw centralnych.

W kwietniu 1916 roku Irlandka Flora Foland skradła z kabiny komendanta niemieckiego krążownika pancernego „Kronprinzessin Cecilie", stojącego w porcie hamburskim, tajny kodeks sygnalizacyjny dowództwa niemieckiej marynarki. W ten sposób rozstrzygnęła bitwę morską w Skagerraku i otrzymała jako nagrodę, premię w wysokości ... funtów.

Za to udało się wprawdzie pracującemu dla niemieckiego szpiegostwa adiutantowi Felixowi Klein. Alzatczykowi, skraść w roku 1917 w paryskim ministerstwie wojny kodeks francuskiej armii wschodniej, lecz kradzież została wykryta, zanim jeszcze dokument został sfotografowany.

Po wojnie kilkakrotnie usiłowano kraść tajne kodeksy. W roku 1927 dokonano w Berlinie po kolei włamań u posła japońskiego Nayakowa, u argentyńskiego attache wojskowego, pułk. Rodriguez i francuskiego sekretarza poselstwa Hoppenot, przyczem ... udało się zabrać dyplomatyczne ... szyfrowe. Podobne rzeczy zdarzyły się również w brytyjskim dowództwie marynarki i w głównym sztabie rosyjskim ...

O nielicznych kradzieżach kodeksów świat się dowiaduje, gdyż ze ... łych względów okradzione placówki ... ją o to, by szerokie koła publiczności ... wiedziały o nieszczęściu, które ... zdarzyło

Z dziejów Łodzi

Dnia 10 maja 1919 roku odbywa się w Łodzi manifestacja w związku z zakończeniem konferencji pokojowej w Paryżu i ustaleniem granic polsko-niemieckich.

Łódź wita entuzjastycznie wracającego z Paryża ówczesnego premiera Ignacego Paderewskiego.

W kościołach ewangelickich wprowadzone zostają po raz pierwszy nabożeństwa w języku polskim dla żołnierzy ewangelików.

KRONIKA

Maj **10** Środa

Dziś Izydora
Jutro Mamerta, Maksyma

Wschód słońca	3.52
Zachód słońca	19.12
Wschód księżyca	0.25
Zachód księżyca	10.12
Długość dnia	15.43
Przybyło dnia	7.43

Krótkie wiadomości

TYDZIEŃ POLSKIEGO BIAŁEGO KRZYŻA rozpoczyna się w dniu dzisiejszym i trwać będzie do 16-go b. m. W czasie tego okresu przeprowadzone będą zbiórki pieniężne w lokalach zamkniętych na cele kulturalno-oświatowe w wojsku, którą to pracę wykonuje od wielu lat Polski Biały Krzyż.

***

DZIEŃ PRZECIWDUROWY zorganizowany będzie w Łodzi, celem wciągnięcia całego społeczeństwa do walki z tą groźną chorobą. W czwartek odbędzie się w tej sprawie konferencja organizacyjna w sali posiedzeń zarządu miejskiego. Propaganda walki z durem brzusznym prowadzona będzie w tym roku w bardzo szerokim zakresie.

***

BUDOWA PAWILONÓW dla gruźliczo chorych w Tuszynku, prowadzona przez ubezpieczalnię społeczną, zbliża się już ku końcowi. W pierwszych dniach lipca pawilony oddane będą do użytku publicznego i wówczas ubezpieczalnia społeczna natychmiast wyśle na kurację osoby zagrożone gruźlicą.

***

LUSTRACJA STRYCHÓW przeprowadzona będzie w domach, w związku z zarządzeniami obrony przeciwlotniczej o uporządkowaniu strychów. Właściciele domów, którzy nie wykonali zarządzenia i strychów nie uporządkowali, pociągani będą do odpowiedzialności karno-administracyjnej.

***

PRZYMUSOWE SZCZEPIENIE OSPY dzieciom, urodzonym w roku 1938 oraz tym, które nie były dotąd szczepione, odbywa się codziennie we wszystkich dozorach sanitarnych. Sprawdzania czy ospa się przyjęła odbywać się będzie w tych samych lokalach w dniach od 11 b. m. do 3-go czerwca włącznie.

***

POBÓR GŁÓWNY ROCZNIKA 1918 rozpoczyna się jutro. Przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Ogrodowej Nr. 34 stawić się winni mężczyźni zamieszkali na terenie 2 komisariatu policji o nazwiskach na litery od A do M włącznie. Przed komisją Nr. 2 przy Al. Kościuszki Nr. 19 stawić się winni mężczyźni zamieszkali na terenie 1 komisariatu o nazwiskach na litery od A do G włącznie.

Odczyt prez. Kwapińskiego p. t. „9 lat katorgi" (wspomnienia)

Staraniem nowootwartej Biblioteki klasowych związków zawodowych im. Andrzeja Struga odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 14 maja, odczyt p. prez. Kwapińskiego p. t. **„9 lat katorgi (wspomnienia)"**.

Odczyt wygłoszony zostanie **w sali Filharmonii o godz. 10-ej rano.** Zarówno z uwagi na osobę prelegenta jak również ze względu na poruszany temat odczyt ten wzbudził zainteresowanie.

Przed sprzedaż biletów w cenie od 25 gr. do zł. 1.09 w Bibliotece przy ul. Wysokiej 45 oraz w sekretariatach związków klasowych.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Duszkiewiczowa (Zgierska 145), J. Hartman (Brzezińska 24), W. Rowińska (Plac Wolności 2) A. Perelman i S-ka (Cegielniana 52), A. Danielecki (Piotrkowska 127), F. Wójcicki (Nawrot... Ogórkowskiego 27), R. Kempfi (Karolewska 48), C. Cymmer (Wólczańska 37).

Pierwsze egzaminy w liceach

rozpoczynają się dziś. — Nowe metody egzaminacyjne. — Czy zmiany okażą się celowe i korzystne?

Dziś rozpoczynają się w Łodzi, podobnie zresztą jak na całym obszarze państwa, pierwsze **licealne egzaminy dojrzałości.** Egzaminy te mają specjalne znaczenie. Mają one bowiem być nie tylko sprawdzianem zakresu wiedzy absolwentów szkół licealnych, ale **„egzaminem samego egzaminu".**

Pamiętamy dyskusję, jaka się rok rocznie toczyła **za i przeciw skasowaniu egzaminów dojrzałości w szkołach średnich.**

W ciągu kilku lat zastanawiano się nad formą końcowego egzaminu w liceum i w rezultacie **postanowiono egzamin dojrzałości utrzymać,** wprowadzając doń jednak szereg zmian. Wskazano przy tym, że **pierwszy licealny egzamin dojrzałości będzie próba.** O ile egzaminy te ujawnią w dalszym ciągu wady i braki, sprawa ta znów będzie szczegółowo rozważana.

Naowe egzaminy, które rozpoczynają się dziś, wprowadzają istotnie szereg zmian bardzo ciekawych, z którymi zapoznać się należy właśnie w dniu dzisiejszym.

Egzamin dojrzałości składać się będzie z dwóch części: **z egzaminu pisemnego i ustnego.** Pierwszą inowacją, będącą zarazem ułatwieniem w porównaniu z dawniejszą maturą jest to, że egzamin pisemny obejmuje tylko dwa wypracowania. Niezależnie od wydziału (klasycznego, humanistycznego, matematycznego, przyrodniczo-fizycznego i t. d.) **wszyscy absolwenci zdają pisemny egzamin z języka polskiego.** Drugie wypracowanie natomiast odpowiada wydziałowi i jest albo **z obcego języka nowożytnego, albo z łaciny, matematyki lub fizyki.** Tylko liceanci, którzy uczęszczali do szkoły z niepolskim językiem wykładowym, piszą dodatkowo wypracowanie trzecie z tego języka, w którym pobierali nauki.

Egzamin pisemny trwać będzie **4—5 godzin i odbywać się będzie pod stałym nadzorem we wspólnej sali.**

Drugim ułatwieniem jest, że tylko liceant, który oba wypracowania napisał nie dostatecznie, nie może być dopuszczony do egzaminu ustnego. Stopień niedostateczny z jednego wypracowania umożliwia przystąpienie do egzaminów ustnych.

Egzaminy pisemne trwać będą dziś i jutro, po czym nastąpi kilkudniowa przerwa, w czasie której liceanci są wolni od nauki i mogą swobodnie przygotowywać się do egzaminu ustnego. Po kilku dniach — termin ustalają przewodniczący komisyj egzaminacyjnych, na pierwsze dni przyszłego tygodnia — rozpocznie się **egzamin ustny.**

Naogół biorąc, **również ustne egzaminy stanowią pewne ułatwienie,** składają się bowiem tylko z czterech przedmiotów. Utrudnieniem natomiast jest przepis, który mówi, że **uczeń może być zwolniony wyłącznie z egzaminu z religii, nie może być natomiast zwolniony z żadnego innego przedmiotu,** nawet jeżeli egzamin pisemny był zdany z tych przedmiotów bardzo dobrze.

Korzystny dla abiturienta jest przepis, przewidujący **prawo wyboru niektórych przedmiotów egzaminu ustnego, z** tym zastrzeżeniem, że egzamin z tego przedmiotu, z którego na egzaminie pisemnym uczeń otrzymał notę niedostateczną, jest konieczny.

Liceanci, którzy będą dopuszczeni do egzaminu ustnego dojrzałości, **składać go będą grupami w ciągu jednego dnia, przy czym czas trwania egzaminu jednego kandydata z jednego przedmiotu nie powinien przekraczać 30 minut.** Ogółem zatym egzamin ustny dla każdego kandydata trwa z przerwami około 2 godzin.

Ostateczną ocenę, która znajduje swój wyraz w świadectwie dojrzałości, komisja ustali tego samego dnia na podstawie wyników egzaminów piśmiennych i ustnych oraz postępów w ciągu pobytu ucznia w liceum.

Za dojrzałego może być uznany tylko kandydat, który ze wszystkich przedmiotów otrzyma noty dodatnie.

Odstąpienie od egzaminu w jakiejkolwiek jego części lub niestawienie się na egzamin powoduje **skreślenie ucznia z listy zdających, o ile nie poda on ważnych usprawiedliwiających okoliczności.** Ci kandydaci, którzy nie zdali egzaminu, będą mogli bądź zapisać się ponownie do drugiej klasy licealnej i składać ponowny egzamin za rok, bądź też mogą **wystąpić ze szkoły i zdawać egzaminy w charakterze eksternów już za pół roku.**

Jak się dowiadujemy, w roku bieżącym liczba abiturientów dopuszczonych do egzaminów dojrzałości w łódzkich liceach jest stosunkowo bardzo duża. Naogół tylko 10—15 proc. uczniów nie zostało dopuszczonych do egzaminów z powodu słabych postępów w nauce. (i).

Wystawa wynalazków w Łodzi

P. wojewoda Józewski otwiera wystawę wynalazków, przecinając wstęgę.

Metzlerowie zamordowali Wojtczakową

Małżonkowie zwalają winę jedno na drugiego. — Kto zabijał, a kto ćwiartował zwłoki

Małżonkowie Jan i Janina Metzlerowie, zatrzymani pod zarzutem zamordowania i poćwiartowania zwłok 80-letniej Józefy Wojtczakowej — przez dłuższy czas uporczywie zaprzeczali choćby najdrobniejszego udziału w tej okropnej zbrodni.

Przesłuchania, odbywające się w ramach dochodzenia, którym kieruje prok. Zimiński, a prowadzone bądź przez p. prokuratora bądź też przez naczelnika wydziału śledczego nadkom. Polaka lub kierownika I. brygady tegoż wydziału kom. Kowalczyka, **dopiero wczoraj doprowadziły do zmiany taktyki obojga domniemanych morderców.**

Początkowo oboje, zaprzeczając swej winie, podawali świadków alibistów. Świadkowie ci jednak nie potwierdzili wyjaśnień Metzlerów. Metzlerowie nie ulegali mimo to dalszym indagacjom choćby dla tego, że wydawało im się, iż władze śledcze nie dysponują przeciwko nim dostatecznymi dowodami.

Gdy się wreszcie przekonali, że prokuratura posiada w rękach dowody niemal niezbite — załamali się wreszcie i powoli poczęli się przyznawać.

W tych warunkach zaszedł w toku dochodzenia **zwrot zasadniczy i zarazem bardzo charakterystyczny.** Oto zarzekający się zbrodni dotąd solidarnie małżonkowie — **teraz poczęli zwalać winę jedno na drugiego.**

Jasną jest rzeczą, że w tych warunkach coraz to nowe szczegóły zbogacają materiał w tej sprawie. Bowiem, oskarżając się wzajemnie — już się Metzlerom rozwiązały języki zupełnie.

Sekcja zwłok i ich oględziny doprowadziły do ustalenia, że **Wojtczakowa została zamordowana 17 ciosami nożem i tępym narzędziem w głowę przeważnie.** Trzy z tych ciosów wydają się jakby **pochodzące z ręki męskiej.** I w tej sprawie narazie Metzlerowa przypisuje wszystkie ciosy mężowi, on zaś twierdzi, że **wogóle nie zabijał, lecz tylko ćwiartował zwłoki.**

Jakkolwiek bądź — od dnia wczorajszego dochodzenie przeciwko Metzlerom weszło już na nowe tory. Nie ulega wątpliwości, że **oboje są sprawcami potwornego morderstwa.** Pozostaje jeszcze tylko ustalenie ich ról w zbrodni.

Deklaracja lekarzy-nostryfikantów

Depesza 50 lekarzy do Marszałka Śmigłego-Rydza

W dniu wczorajszym odbyło się w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 53, zebranie lekarzy-nostryfikantów, t. j. lekarzy, którzy, po ukończeniu studiów zagranicą nie składali jeszcze egzaminów na uniwersytetach polskich.

Po omówieniu spraw, dotyczących nostryfikacji oraz obecnej sytuacji politycznej, zebrani wystosowali na ręce Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza depeszę treści następującej:

„Lekarze nienostryfikowani na terenie m. Łodzi deklarują natychmiastową gotowość do niesienia wszelkich ofiar i wysiłków dla obrony granic Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Gotowi do złożenia ofiary krwi, czekamy na rozkaz".

Pod depeszą następuje 50 podpisów.

Pełna tabela wygranych

3-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 44-ej Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI).

CIĄGNIENIE PIERWSZE.

10,000 zł. — 84328.
75,000 zł. — 29514.
15,000 zł. — 153794, 163667.
10,000 zł. — 120213, 121307, 131057, 140764, 146362.
5,000 zł. — 78664, 147456.
2,500 zł.—50742, 71736, 90346, 95510, 111174, 130984, 140786, 155384, 155485.
2,000 zł. — 9041, 10784, 19352, 41053, 47826, 58615, 64626, 98350, 98453, 113900 125187, 135581, 158136.
1,000 zł. — 2759, 2794, 3033, 12018, 15977, 17571, 18296, 19964, 24784, 27086, 31268, 44259, 45148, 48527, 49152, 49710, 50181, 52203, 54016, 54556, 58644, 64738, 64952, 67246, 67715, 68172, 71985, 72872, 73575, 79440, 81345, 87873, 90734, 92019, 94104, 103491, 111214, 116370, 119884, 123972, 129705, 130883, 143599, 143723, 145000, 147168, 156366, 163076, 163861.

Wygrane po 250 złotych.

134 58 79 329 94 449 696 729 46 807 1016 92
380 529 601 899 935 2264 362 415 576 628 54 843
47 3074 119 20 21 225 559 960 4212 28 36 317 43
72 503 24 603 741 5028 62 70 97 130 208 36 43
428 526 601 29 766 76 6023 192 93 277 306 10 44
436 79 539 840 900 44 7047 229 358 448 89 730
81 875 8016 207 16 40 331 37 44 52 55 534 96 600
3 97 856 9015 71 169 369 494 505 12 36 60 80
862 977

10057 125 201 88 705 89 826 55 903 11294 310
456 531 648 913 12046 147 217 711 67 801 966
13240 94 541 69 70 74 97 621 56 65 94 97 796
901 14003 145 256 340 417 583 745 50 830 57
905 15048 53 129 43 68 90 229 413 52 74 678
934 16212 13 92 529 32 79 626 701 834 909 17144
82 488 500 615 18 67 74 849 67 906 18072 373
409 674 19072 119 240 553 683 841 995

20028 55 184 313 70 430 83 695 788 818 31
21002 215 381 564 74 945 22243 342 682 760 64
74 625 74 76 969 23211 78 334 87 539 642 702
887 938 24036 66 82 118 32 200 97 527 661 9010
25067 113 271 79 337 74 480 501 639 819 65 79
26040 67 161 267 444 67 98 607 30 37 55 746 815
19 39 931 52 27273 348 56 430 51 28091 117 217
89 382 570 81 601 51 915 29148 324 524 762 97
845

30149 336 40 77 477 572 80 632 736 92 830
963 31121 222 330 561 847 48 49 82 99 952 77
32068 107 75 256 63 337 99 472 572 830 959
33063 72 206 26 381 589 702 10 870 89 34049 64
121 86 304 23 39 75 570 700 12 28 37 71 933
35008 192 363 458 648 59 91 602 49 754 84 812
920 36008 35 123 75 208 44 46 73 390 94 441 87
600 91 37016 76 161 209 34 332 650 76 79 838
53 903 8 38102 202 38 44 53 398 415 36 537 688
718 23 33 70 819 72 983 39016 24 144 252 360
591 752 70 801 961 77

40325 58 65 508 44 77 657 712 889 902 10 26
41177 354 91 640 50 71 745 883 42184 465 523 76
649 865 950 43023 341 725 93 879 922 38 71 89
44020 457 542 636 880 950 45080 171 286 98 886
46085 413 512 17 67 601 31 45 760 62 985 47029
221 520 34 39 634 727 834 988 48059 168 229 485
618 710 49 869 972 49034 47 58 70 218 28 407
93 683 841 907

50241 362 80 409 24 561 99 603 4 772 809 966
51204 60 396 543 45 50 731 56 842 52340 788 836
91 95 930 41 95 53395 546 708 66 882 919 38
54064 98 191 271 82 310 470 542 662 808 55047
78 192 301 27 32 61 414 587 654 813 93 49 92 97
56065 145 67 95 266 90 93 415 515 694 853 70
57005 31 132 604 14 87 58009 73 108 240 367 73
470 840 88 924 59007 61 65 187 279 456 604 29
52 87 89

60172 390 98 730 820 91 98 943 61006 9 204
87 339 419 80 91 717 43 823 928 80 83 62030 82
166 285 330 85 94 425 612 796 828 40 910 71
63268 798 830 98 908 22 76 54073 88 457 835 70
80 989 65124 381 596 617 31 728 821 39 40 93
654 66032 41 212 19 378 462 623 761 850 67041
43 147 220 33 60 381 427 606 41 743 843 936 51
68266 566 665 880 69100 50 277 332 455 56 65 530
672 783 859 79

70112 28 42 46 675 786 912 71000 272 86 423
56 568 90 699 749 913 72108 74 234 76 316 466
601 710 73178 212 32 303 445 600 21 707 95 883
96 913 74093 112 42 53 82 291 489 91 542 80 629
96 747 878 918 58 83 75049 228 349 51 55 407 538
63 641 980 76004 88 107 92 348 547 79 620 713
22 68 77200 290 450 513 33 703 982 78136 53 97
202 52 70 420 503 31 79 94 608 744 59 826
79037 234 349 51 520 842 903

80060 69 71 215 307 516 31 45 610 79 713 804
35 81211 [illegible] 423 611 28 65 771 82179 407 30 617
22 83 790 835 61 968 83209 306 19 51 53 488 524
27 614 72 84 74191 251 357 459 66 904 43 85057
164 434 97 604 95 712 62 800 36 55 924 86040 75
217 24 39 330 584 641 68 844 994 87018 29 72 158
350 93 460 840 61 930 88422 553 644 68 888 967
71 81 89088 276 76 403 4 53 843 91

90017 11 72 184 245 306 28 70 615 21 718 886
927 61 91032 43 67 79 86 302 33 86 446 76 520
39 78 655 60 93 899 978 92006 124 211 302 492
505 44 649 71 847 66 93029 59 85 138 93 286 94
331 400 501 75 621 40 893

94096 159 287 408 46 76 92 525 601 819 95143
64 65 211 15 83 414 538 652 71 73 809 77 96003
221 66 94 417 95 523 612 90 810 17 36 86 937
96 97212 13 61 757 923 45 98029 158 95 314
411 97 579 641 773 78 886 986 88 99261 79
86 381 420 615 93 704 24 86 988.

100069 144 59 69 400 40 500 22 618 61 788
93 820 77 101250 57 75 300 16 512 603 772
834 83 931 75 102079 81 306 25 429 697 784
837 57 103173 227 337 757 83 84 819 32 89
90 933 104065 95 142 228 69 79 308 415 50 525
60 85 105015 63 69 98 148 232 572 889 909 82
106008 109 10 481 86 700 45 944 107144 92 98
426 38 70 515 66 658 721 54 802 35 959 108090
120 53 485 511 60 72 612 27 59 810 109003 8
166 26 239 402 522 68 669 925.

110124 59 574 676 739 63 978 79 111120 294
321 35 472 605 47 80 771 996 112112 255 65
499 711 45 75 113060 218 716 895 914 114001
140 265 358 611 748 115103 46 80 539 673 844
904 31 116280 393 446 82 513 756 99 921 93
117028 70 174 230 409 945 118176 201 404 94
701 37 77 846 912 25 98 119028 78 83 109 82
211 469 791 840 43 45 921.

120279 407 25 66 631 47 773 802 7 58 121010
84 106 226 36 43 51 307 83 455 77 603 706 35
42 896 996 122030 315 730 32 57 71 88 855 998
123024 61 541 608 18 702 886 956 124019 216
501 65 70 657 878 933 42 125115 25 37 68 87
247 86 346 612 60 87 906 30 34 126051 197 380
463 626 72 82 743 865 928 34 97 127032 126 415
634 754 76 964 128018 46 64 75 116 79 304 412
49 61 663 843 60 907 15 63 129021 44 288 329
514 29 78 741 48 965.

130058 68 215 77 463 548 744 860 131082 95
103 84 218 416 83 99 515 56 611 58 733 77 890
917 99 132034 71 153 224 449 74 620 50 829 86
133006 9 21 71 192 406 96 686 87 711 843 939
60 134151 208 47 82 383 545 60 741 50 88 89
894. 135137 53 60 75 233 69 324 42 52 643 701
826 40 909 136004 145 456 67 505 22 43 59 723
78 829 44 66 137061 118 54 201 76 97 303 749
824 31 47 53 987 138108 17 215 50 64 320 503
84 86 626 64 771 844 71 82 92 993 139145 224
42 79 487 608 44 92 707 61 981.

140168 73 249 349 434 522 69 87 631 747
882 141111 32 395 419 598 678 809 18 78 142017
101 33 49 236 373 600 706 938 64 143037 142
202 80 340 493 144068 78 107 13 252 75 380
618 826 909 22 40 145040 291 330 72 453 564
607 777 937 146234 49 318 416 543 717 821 56
914 39 147126 74 205 602 3 214 78 747 808 23
98 954 75 148066 207 580 88 628 64 836 994
149044 55 308 79 495 654 743 91 820 948

150141 44 68 201 85 354 70 86 94 436 151136
54 76 262 333 40 96 715 152016 126 254 78 96
420 97 521 84 607 825 52 948 153002 67 212 44
520 806 996 154012 64 229 337 509 70 647 79
770 906 91 95 155331 429 528 625 75 718 38 87
98 819 96 156025 142 55 353 468 811 25 157163
203 12 18 431 94 501 685 89 762 88 997 158101
24 38 41 67 248 73 419 56 695 734 828 159145
381 441 89 544 46 762 66 89 880 971

160024 41 280 95 330 420 518 34 604 65 819
55 59 952 63 161107 98 217 39 352 65 85 431
504 635 926 77 162124 235 421 512 163106 295
303 459 518 852 930 38 164204 7 418 26 801 81
992 93.

DRUGIE I TRZECIE CIĄGNIENIE

20.000 zł. — 152271.
15.000 zł. — 19189.
10.000 zł. 155253 28009
5.000 zł. — 128612 1015105 85937 34774.
2.500 zł. — 13287 13966 30368 32878 54218 63318 66583 83992 93472 94461 114459 122319 149744.
2.000 zł. — 35694 31440 52258 50336 56553 70572 86055 93358 95560 104067 109019 113873 116782 126829 130038 135209 173734 142034.
10.000 zł. — 3841 12843 17693 22583 27913 28269 30519 44003 51988 59790 62603 70281 73417 73502 75903 78812 82894 88938 104978 108954 123499 125172 130023 131833 138880 144679 145775 146387 151476 151581 152704 153776 157566.

Wygrane po 250 złotych.

164 229 365 547 601 929 1014 25 65 172 392
543 637 40 72 700 76 886 88 924 987 2370 610 77
706 822 38 59 911 3151 205 40 90 387 400 515 773
956 80 4003 60 77 270 398 635 58 824 5002 178 87
227 99 340 577 95 656 586055 66 280 452 65 93
598 640 855 911 5 7113 212 410 55 504 626 6 977
80001 2 31 86 106 9 14 324 69 518 97 649 85 701
811 921 91 9291 322 29 460 538 88 652 715 34 41
90 805 895.

10041 153 431 549 641 87 725 47 53 58 93 854
81 92 918 35 11033 69 244 400 533 36 80 866 80
934 92 12017 20 132 38 92 279 413 616 26 704 933
13070 93 114 92 324 711 53 67 77 14232 355 514 15
68 605 706 63 90 850 928 15029 226 396 624 716 39
16057 168 84 307 24 478 632 737 812 67 991 17005
241 52 343 429 66 525 691 737 97 18015 61 63 150
92 254 94 536 627 845 48 19031 388 586 815 50 953.

20161 343 44 74 76 77 416 49 512 42 683 703
800 27 986 21193 315 33 39 596 700 870 22049
179 83 349 653 63 702 807 23187 287 96 437 627
778 805 15 29 70 955 85 24137 50 210 364 94
469 83 636 976 25004 379 416 41 75 559 670 706
935 60 26003 121 24 56 244 48 54 312 40 86
491 516 54 763 80 868 906 27181 88 251 61 813
43 571 607 846 28178 399 432 74 620 49 50 775
802 72 987 99 29114 596 627 31 37 857

30083 187 234 478 613 93 910 44 47 31036
61 130 54 278 304 45 57 427 71 76 99 618 700 93
32001 247 650 750914 33133 569 662 93 864 954
34020 29 156 72 224 329 35 41 55 94 490 507 85
72 713 904 26 87 35069 71 228 449 502 776 95
805 78 902 57 36007 53 229 311 29 477 521 874
37095 585 743 48 53 888 909 13 81
38086 124 304 63 594 766 935 39007 213 35
89 394 407 664 701 817 43 933

40050 73 91 93 384 569 656 704 843 35 87 987
41170 263 418 625 775 84 911 53 42102 32 42 541
693 726 93 925 43106 34 64 230 93 367 437 76
97 731 44019 62 104 90 228 449 528 646 96 767 94
899 45125 74 320 418 82 615 745 61 854 87 987
46032 378 462 702 19 23 816 26 85 976 89 47102
24 45 244 332 81 566 687 735 76 803 11 921 32
48066 220 312 510 66 787 877 904 95 49171 231
77 82 48 557 638 63 746 70

50113 225 303 81 425 53 531 64 840 90 946 62
51300 16 471 503 22 27 612 53 751 913 25 62 70
52033 221 308 482 710 823 80 980 53015 202 305
64 504 54 72 674 758 54110 81 380 89 456 90 95
519 678 780 81 805 84 55161 324 50 519 710 13
24 673 998 56077 122 217 57 341 90 609 15 712
849 57168 479 535 58101 48 245 48 74 77 369 476
528 44 80 656 93 69278 498 511 35 622 83 701 15
19 30 964 68 95

60091 137 215 98 356 447 84 726 835 61232
383 415 52 58 582 656 81 801 900 62161 99 230
40 336 42 622 45 88 737 960 63013 116 32 211 74
396 671 771 79 834 64033 36 153 65 337 58 91
463 527 608 487 89 987 65039 215 91 439 47 69
638 778 819 78 914 69 66055 66 356 57 427 28
71 98 543 79 621 773 82 806 920 37 43 67086 189
301 751 67 68132 329 32 456 67 583 632 59 743
885 930 69460 555 85 645 791 930 62

70248 876 71003 34 49 55 434 500 681 791 822
72089 158 337 403 644 770 73169 359 93 529 629
706 856 925 35 74060 216 31 474 476 94 704 851
75100 41 629 536 911 76029 364 504 19 635 78 641
77293 326 98 731 84 812 48 93 919 83 78067 97
100 214 31 89 395 410 15 580 834 87 941 98 79143
44 56 209 355 59 553 802 15 22 63

80327 47 65 533 708 12 868 81003 8 295 342
83 405 46 82347 73 416 58 60 532 54 94 854 972
83062 86 146 50 80 217 668 729 811 919 44 84020
84 108 23 246 65 377 441 601 719 937 85033 64
289 408 40 61 626 908 86013 124 52 91 341 507
20 54 650 756 815 21 59 87061 70 188 321 54 95
440 71 646 842 982 87 88005 18 344 65 501 45 726
47 817 83 89049 60 71 105 88 227 367 499 771
803 50 93 963

90026 74 146 56 73 256 72 83 476 628 736
52 834 71 914 26 95 91110 19 239 658 756 88
822 59 921 27 92076 108 38 274 96 348 54 75
740 832 69 93125 98 216 61 304 426 616 742 825
992 94 087 138 495 524 612 95005 40 54 139 56
93 339 419 632 89 794 96065 150 284 335 545
945 97045 111 82 200 343 88 419 89 554 624 56
729 53 55 92 848 901 98016 113 15 279 347 908
99044 309 14 25 453 59 551 682

100154 66 517 71 602 871 81 101015 82 115
322 45 46 86 436 543 604 813 942 102001 73 195
320 21 410 614 76 735 859 920 95 103070 153
609 702 860 63 104053 92 152 217 21 620 876
79 105008 61 251 77 382 416 29 106011 80 82
90 93 405 95 537 888 976 80 107016 141 501
25 28 46 72 765 801 65 908 46 87 108186 261
76 78 83 323 403 605 766 818 69 95 919 24
109047 267 420 43 584 611 57 734 98 810 48 986

110160 379 815 111123 70 473 816 938 112156
248 335 81 475 569 695 864 113085 100 45 348
490 649 59 844 86 114025 61 127 38 211 489
582 623 980 87 155106 421 576 714 35 823 80
913 116017 319 421 553 693 824 72 983 117053
83 134 480 723 828 58 87 977 118109 73 215
334 486 939 119082 138 319 446 920

120002 74 94 128 92 247 98 321 38 84 602
32 833 47 65 991 121012 38 97 125 435 505 660
751 972 92 122026 55 87 137 55 70 279 449 511
615 36 37 796 982 123026 118 7 1203 356 59
427 621 755 93 825 932 124000 117 252 98 379
454 729 33 42 856 76 960 90 125088 275 395 587
869 126125 51 238 313 595 668 723 892 127217
442 514 88 632 128168 484 648 68 781 956 129213
519 822 974 99

130104 206 426 562 627 74 792 892 131027
68 97 205 48 60 639 925 39 132009 79 412 88
505 87 717 79 80 999 133124 38 440 790 875 903
16 86 134153 338 80 637 40 722 24 34 96 135007
151 202 6 28 420 678 760 83 823 42 933 136007
52 117 23 25 227 84 332 70 459 98 619 749 991
137212 347 512 51 638 745 138020 137 498 614
139052 64 297 554 63 624

140336 448 56 91 765 999 141010 210 346 83
557 62 661 706 93 953 142057 155 259 453 518
82 657 911 30 75 143016 242 452 664 79 717 819
946 144127 251 70 411 581 697 907 30 64 88
145027 214 85 94 422 93 592 836 80 85 942 146051
181 220 503 56 610 866 961 63 147157 61 208
43 454 87 95 98 503 735 983 148005 98 127 833
62 402 615 52 728 93 149056 388 631 809 83 983
150145 233 40 47 56 98 378 411 87 67 817
99 723 151160 292 407 23 667 851 922 76 152258
60 392 705 19 22 153041 144 65 404 52 691 709
37 76 154124 60 322 28 46 65 436 39 60 839 683
731 38 822 42 155125 203 454 621 728 65 818
61 156105 51 57 297 374 402 616 835 915 157042
112 16 75 94 361 641 87 728 63 97 877 962 158179
203 328 526 44 605 712 840 922 159096 188 729
98 901 22

160025 93 353 506 97 733 60 891 902 51
161008 175 249 409 500 628 162038 177 637 98
798 163175 200 12 497 545 687 733 921 164218
67 388 92 402 537 97 623 66 704 886 886 923
56 96.

Zasiłki dla rodzin żołnierzy

powołanych do wojska na ćwiczenia okresowe lub dodatkowe

W dniu 6 b. m. weszło w życie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, wydane w porozumieniu z ministrami spraw wojskowych, skarbu i opieki społecznej w sprawie **zasiłków dla rodzin osób, powołanych do odbycia czynnej służby wojskowej.**

Według tego rozporządzenia **rodziny żołnierzy powołanych do służby wojskowej**, otrzymywać będą zasiłki w następujących wypadkach służby:

1) przeszkolenia wojskowego w rezerwie, 2) zwyczajnych ćwiczeń wojsko wych, 3) doraźnych ćwiczeń wojskowych, 4) okresowych ćwiczeń wojskowych, 5) dodatkowych ćwiczeń wojskowych, 6) czynnej służby wojskowej, w razie mobilizacji rezerwistów czy to w czasie wolny, czy też w przypadkach, gdy wymaga tego interes obrony państwa, stwierdzony uchwałą rady ministrów. W pospolitym ruszeniu: 7) przeszkolenia wojskowego, 8) ćwiczeń wojskowych zwyczajnych, doraźnych, okresowych, 9) czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji, w czasie wojny lub gdy wymaga tego interes obrony państwa, 10) w uzupełniającej służbie wojskowej.

Zagrożenie bytu członków rodziny powołanego do służby wojskowej nie zachodzi, w myśl rozporządzenia, jeżeli: 1) poszczególni członkowie rodziny posiadają wystarczające środki utrzymania ze źródeł niezależnych od pracy lub zarobku powołanego, 2) jeśli powołany otrzymuje nadal od swego pracodawcy płacę lub zarobek, 3) jeśli powołany przez czas służby wojskowej nie doznaje istotnego uszczerbku w swych dochodach.

Roszczenia o zasiłek należy zgłaszać w zarządzie miejskim. W razie odmowy stronom przysługuje prawo odwołania się **w ciągu 14 dni do starostwa grodzkiego.**

Na pojęcie „bytu rodziny“ powołanego do służby, składa się nie tylko mieszkanie, pożywienie, odzież, ale także **koszty leczenia**, jeśli zaś chodzi o dzieci — **także koszty wychowania.** Rozmiar potrzeb danej rodziny we wskazanym zakresie, oceniany będzie w zależności od gospodarczego i umysłowego poziomu tej rodziny i środowiska, w którym ona stale przebywa. (i)

Spłonęła olejarnia w Kutnie

Zwęglone zwłoki dziecka znaleziono wśród zgliszcz

W Kutnie wybuchł nocy onegdajszej przy ul. Warszawskie Przedmieście w olejarni firmy **Jarecki, Opoczyński i Steinberg groźny pożar.**

Ogień, natrafiając na łatwopalne materiały, szerzył się z gwałtowną szybkością i w ciągu kilkunastu minut **objął cały dwupiętrowy budynek fabryczny, zagrażając również sąsiednim budynkom mieszkalnym.**

Na ratunek przybyły straże ogniowe i oddział żołnierzy. Po dwugodzinnej pracy ratownicy zdołali ogień zlokalizować i odsunąć niebezpieczeństwo rozszerzenia się żywiołu, **olejarnia jednak spłonęła całkowicie.**

Straty szacowane są na ok. 100.000 złotych.

Władze wdrożyły dochodzenie, celem ustalenia przyczyny pożaru.

* * *

We wsi Gaj-Policzko **w powiecie koneckim** spłonęła wczoraj **zagroda Jana Mościńskiego.** Pożar powstał wskutek zapalenia się drzewa w kuchni i ogień szybko objął cały budynek.

Gdy ogień ugaszono, już wtedy zresztą, gdy z zabudowań pozostały tylko zgliszcza, znaleziono śród nich **zwęglone zwłoki 20-miesięcznej córeczki gospodarza — Haliny.**

I w tym wypadku policja prowadzi dochodzenie. (i)

Pomoc dla dzieci trwa cały rok

Włosi jeszcze nie zdobyli Albanii

Wszelkie zabiegi w kierunku pozyskania zaufania i sympatii tego dumnego narodu nie dadzą rezultatów. — Wojna podjazdowa trwa

(Specjalna służba korespondencyjna „Republiki")

Durazzo, w kwietniu.

Kilka lat temu jeszcze przeżywała ludzkość te czasy szczęśliwe, że, chcąc zobaczyć wojnę, trzeba było iść do kina. Miał wówczas powodzenie Remarque i wszyscy owi pacyfiści, którzy „zatruwali" nasze dusze „jadem" miłości do bliźniego.

Dziś? Dziś nie chodzi się już do kina na filmy wojenne. Mamy wojnę dookoła, pcha się ona nam w oczy ze szpalt gazet, ścieka w nasze uszy z radiowych głośników, stoi groźna i nienawistna u progu naszych domostw.

W Durazzo widzi się tę wojnę zbliska. Oficjalnie skończyła się ona dwunastego kwietnia radosnym i spontanicznym ogłoszeniem przez wodzów narodu albańskiego **„wieczystej unii personalnej z Italią"**. Faktycznie kręci się ona w dalszym ciągu po ciemnych i brudnych zaułkach Durazzo.

Nie zdołano jeszcze naprawić szkód, jakie przyniosło oblężenie. Wiele domów, przylegających bezpośrednio do portu pokazuje po dzień dzisiejszy **wielkie rany, wyszarpane pociskami armatnimi pod czas włoskiego desantu.** Największy nacisk armii włoskiej, włoskich armat i karabinów maszynowych skierowany był na **gmach Banku Narodowego.** Ciężkie pociski wpiły się jak w masło w potężne grube mury. Bank funkcjonuje dalej. Urzędnicy pracują wśród pośpiesznie usuwanych gruzów. Nieraz na formularze kwitariusze wypisywane przez nich padają zamiast kleksów atramentowych kawałki tynku. Wiadomo — remont .Wojna zaciera swe ślady.

Zaciera — być może — w gmachu Banku Narodowego. Beton i mur wypełnią wyrwy. Ale betonem nie wypełni się ran w ciałach ludzkich. Podczas pięciodniowej obrony Durazzo, o której pisałem w poprzedniej korespondencji, **200 osób obojga płci i różnego wieku poniosło śmierć.** Rannych nikt nie liczył. Skrupulatny statystyk wiele miałby do roboty na tym polu. Gdy się wjeżdża w ulice Durazzo, odnosi się wrażenie, że zapanowała tu jakaś nowa, dziwaczna moda. Na każdym kroku spotyka się **mnóstwo ludzi z obandażowanymi głowami, z rękoma na temblakach. To „moda", którą przyniosła wojna.**

Ale mniejsza o rannych. Nie oni stanowią jedyny widomy znak, że wojna była tu przed chwilą, że **wojna jeszcze jest...**

Główna ulica Durazzo, biegnąca od portu do Placu Konstytucji dniem i nocą wygląda jak rzeka. Zamiast wody płyną nią dniem i nocą wieczne, **nieprzerwane, wojenne transporty.** Ludzie z karabinami, przerzuconymi przez plecy, z zawadiackimi szarymi kapeluszami lub w płaskich, nienawistnych nieludzkich kaskach żelaznych na głowach. **Muły i osły, objuczone do ostateczności wielkimi pakami amunicji. Ciężkie, głuche dudniące tanki. Wielkie samochody ciężarowe. Małe samochodziki dla oficerów i pośpiesznej służby łączności.** Wszystko to idzie, płynie, jedzie, posuwa się godzinami w upalnym żarze. południowego słońca, wśród mętnych blasków księżyca starannie przeglądającego się w błękitnych falach Adriatyku.

I naco to potrzebne? **Dla utrzymania w ryzach Albanii?** Głupiemu to powiedz, dumny wodzu potomków Romulusa i Remusa! W tej **chwili znajduje się na terenie Albanii przeszło 200.000 Włochów, co stanowi blisko 1/5 pozostałej ludności państwa Skipotarów, 350 samolotów** (w tym 150 bombowców), **600 tanków** (w tym 80 ciężkich). **400 samochodów ciężarowych i 150 lekkich osobowych fiacików. Czy doprawdy aż tak wielkich sił potrzeba dla pełnego ujarzmienia Albanii.**

Prawda jest, że w chwili obecnej w górach, w niedostępnych wąwozach, których urok tak pięknie opisywał niegdyś Karol May, **na każdym kroku Włosi natrafiają na opór.** Ale ten opór będzie istniał zawsze, jak długo istnieć będzie na świecie bitny naród Albanów, któremu **przemocą zrabowano wolność.** Ale ten opór będzie trwał tak długo, jak długo Włosi okupować będą Albanię. Nie złamie go i milion i dwa miliony obcych żołnierzy. Żaden cudzoziemiec bowiem nie wyzna się, choćby pół życia spędził w Albanii, w tutejszych górskich przełęczach i przesmykach. **Dziś w biały dzień w Durazzo, Walonie i Tiranie giną w pierwszym lepszym zaułku Włosi, którzy niebacznie zapuścili się samotnie w krętą sieć bocznych uliczek. W górach napadają nocą pasterze na straże, wycinają w pień mniejsze rekonesanse. I na to żadne pacyfikacje nie pomogą. Na to nie pomogą żadne usiłowania.**

Taką walkę prowadzili niegdyś Kozacy, **tak walczyli nasi ojcowie ze Szwedami, taki przebieg miały wszystkie nasze powstania.** Walkę podjazdową trudno przełamać siłą i wiedzą o tym doskonale członkowie sztabu generalnego Italii.

Kiedy przed kilku dniami odwiedził Albanię sekretarz generalny partii faszystowskiej Starazzi (o przebiegu uroczystości na jego cześć innym razem) chciał w inny sposób zmniejszyć nienawiść Albanów do Włochów. Chciał sobie kupić ich przyjaźń zwyczajnie, ordynarnie, **po „totalniacku": — za pieniądze.** Kazał on rozdać ludności, zebranej na Placu Konstytucji w Durazzo **20.000 franków albańskich.** Nędzarze rzucili się na pieniądze, ale wzrok, jakim ludność obrzucała w dalszym ciągu obcych przybyszów **nie utracił nic ze swej wrogości.**

Żołnierze włoscy mają zalecone jak najdelikatniejsze obchodzenie się z miejscową ludnością. **Nie wolno krzyczeć na Albanów, nie wolno żądać od nich niższych cen, ani przyjmowania lirów włoskich, których nikt tu nie chce brać do ręki nietylko z przesłanek patriotycznych, ale również i z powodu braku zaufania dla tej monety bez pokrycia, nie wolno zaczepiać kobiet na ulicy, ani wchodzić do meczetów.** Włoscy żołnierze chodzą po mieście sztucznie uśmiechnięci, „przyjacielscy", dobrzy. Ale **na każdym kroku mrozi ich chłód spojrzeń.** Albańczyk, który by napił się z Włochem wina, zagrał z nim w szachy, a Albanowie ogromnie lubią tę grę królewską, **zdradzał by nienormalne skłonności samobójcze.** Następnego dnia, albo może tego samego jeszcze wieczora znaleziono by go przed drzwiami własnego jego domu z nożem po rękojeść wbitym w plecy. Takie wypadki znane są tu już. Takie wypadki zna historia **kilkudniowej, jak dotychczas, niewoli albańskiej.** Nie wolno zapominać, że Albania to kraj, w którym do dnia dzisiejszego **za krzywdę płaci się krwią, a sądy są tylko nikomu niepotrzebną instytucją,** wprowadzoną wedle tutejszej opinii przez półgłówków, maniacko uwielbiających nowoczesność. Jeżeli krwią się zmywa krzywdę osobistą, jak zemścić zdradę ojczyzny?

Dużo, dużo krwi ludzkiej wsiąknie jeszcze w kamienisty grunt Albanii...

Henryk Goździeń.

Na Fundusz Obrony Narodowej

Subskrypcja POP nie wyczerpała ofiarności społeczeństwa na rzecz obronności Państwa. — Szlachetny wyścig trwa

Podaje się do wiadomości, że dary na dozbrojenie armii przyjmowane są przez lokalne Komitety Funduszu Obrony Narodowej.

Na terenie miasta Łodzi akcję zbiórki prowadzi Miejski Komitet Funduszu Obrony Narodowej mieszczący się w Wydziale Wojskowym Zarządu Miejskiego przy ulicy Al. Kościuszki 19.

Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego, Al. Kościuszki 19, przyjmuje wszelkie dary w gotówce, w papierach wartościowych, monety, przedmioty wartościowe jak również przedmioty miedziane, mosiądz, itp. złom w godzinach od 8 do 15 w dni powszednie.

Gotówka, przedmioty złote, srebrne papiery wartościowe, monety, mogą być składane również w Urzędzie Wojewódzkim Łódzkim, Ogrodowa 15, w godzinach od 8 do 15, w dni powszednie.

W PKO mogą być składane tylko dary w gotówce i papierach wartościowych.

Dary w gotówce, w papierach wartościowych, i monety, przyjmuje również Bank Polski.

⁂

P. Lewy Anna (Al. Kościuszki 93) złożyła na FON 8 sztuk złota 22 karatowego, wagi 250 gr, złotą bransoletkę, złoty naszyjnik z brylantami i złoty masywny łańcuch oraz szereg drobiazgów wartości ogólnej około 5000 zł.

⁂

Firma M. Fogel i S-ka, dzierżawca Schlösserowskiej Manufaktury w Ozorkowie, podwyższyła pierwotną sumę subskrybowanej Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej ze 100.000 zł do 150,000 złotych

Niezależnie od tego firma przeznaczyła do dyspozycji p. starosty powiatowego w Łęczycy sumę zł 22,877,20 na FON.

Pracownicy i robotnicy tej firmy subskrybowali POP na 71,740 zł, zaś na FON ofiarowali 13,000 złotych.

★

Uznając konieczność dozbrojenia Armii Zarząd Łódzkiego Okręgu Wojewódzkiego zwrócił się z apelem do podległych mu jednostek organizacyjnych o składanie ofiar na FON.

Na apel ten wpływają stale ofiary pieniężne i w naturze od straży pożarnych pomimo, że potrzebują one znacznych funduszów na uzupełnienie swego sprzętu do walki z pożarami w warunkach opl.

Dotychczas wpłynęło od straży pożarnych zł 3746,85 oraz dolarów w złocie 40.

Ponadto pracownicy biura Okręgu Wojewódzkiego i Oddziału Powiatowego Związku Straży Pożarnych R. P. w Łodzi miasto złożyli na FON obligacje Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej na sumę zł 1140.

• • •

Zarząd główny Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej subskrybowaną pierwotnie, wraz z wszystkimi oddziałami, sumę zł 750,000 na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej podwyższył do zł 1.250,000.

Nauczycielstwo gm. Nowosolna, oprócz uchwalenia załączonej rezolucji, zebrało doraźnie na konferencji rejonowej zł 40, które przekazało na FON. Jednocześnie powzięto uchwałę, aby zadeklarowane w znacznej części ponad normę sumy na POP, po spłaceniu rat przekazać na FON. Kwota ta wynosi 2000 zł.

Szkoła powszechna nr 2 w Zgierzu zadeklarowała w imieniu członków spółdzielni uczniowskiej zł 100, w imieniu 13 oddz. szkoły i członków 3 organizacyj szkolnych 16 bonów dwudziestozłotowych.

Oprócz tego na FON spółdzielnia uczniowska złożyła 2 obligacje Pożyczki Narodowej po 50 zł, grono nauczycielskie oprócz podpisania pożyczki złożyło na FON zł 100.

Echa zatargu w Widzewskiej Manufakturze

Delegacja robotników wyjechała do Warszawy. — Wypłata zaległych zarobków

Do urzędu wojewódzkiego zgłosiła się delegacja robotników Widzewskiej Manufaktury, skarżąc się na niewłaściwe, ich zdaniem, postępowanie zarządu w ostatnich dniach. Delegacja wskazała, że nie chodzi już obecnie o sprawę niewypłacenia w terminie zarobków, ale **o całokształt stosunków na terenie tych zakładów przemysłowych, gdzie zatargi i strajki są na porządku dziennym.**

W wyniku konferencji ustalono, że delegacja robotników uda się natychmiast do Warszawy, do ministerstwa opieki społecznej oraz ministerstwa przemysłu i handlu. Delegacja prosić będzie o ingerencję rządu, **celem naprawy stosunków panujących w zakładach „Widzewskiej Manufaktury".**

Delegacja w składzie 12 osób wyjechała wczoraj rano.

Na terenie fabryki odbywa się narazie normalna praca, z wyjątkiem przędzalni, która jest czynna tylko częściowo. Wczoraj odbyła się już wypłata 60 proc. zarobków, dziś wypłacona będzie reszta.

⁂

Onegdaj bawił w Aleksandrowie **asystent pracy 17 obwodu Pawłowski,** który przeprowadził lustrację wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych. W wyniku lustracji inspektorat pracy ukarał 30 pracodawców bezwzględnym aresztem i grzywnami pieniężnymi za przekraczania ustawy o czasie pracy, o odpoczynku świątecznym, obniżanie zarobków robotniczych i t. d. (i)

Migawki z toru wyścigowego

Wyścigi w Rudzie cieszą się dużym powodzeniem. - Gra porządkowa sensacją Łodzi

Tegoroczny sezon wyścigowy miał być ostatnią próbą czy uda się utrzymać w Łodzi wyścigi konne, które w ostatnich latach kończyły się stale deficytem.

Rezultaty pierwszych czterech dni świadczą, że próba się udała. Pomimo niesprzyjających pogód obrót dzienny wahał się w granicach 120—170 tysięcy złotych, co pozwala nie tylko na pokrycie nagród i kosztów administracyjnych, ale daje nawet pewną nadwyżkę.

Wysoki ten obrót zawdzięczać należy głównie kasom miejskim w Warszawie rozrzuconym w siedmiu różnych punktach stolicy. Na torze w Rudzie spotkać można również licznych warszawiaków, którzy bądź przyjeżdżają w dni wyścigowe bądź też zamieszkali w Łodzi na cały czas sezonu wyścigowego.

* * *

Gra porządkowa stała sie sensacją Łodzi. Mówią o niej w kawiarniach i na ulicy, w biurach i fabrykach i to ludzie, którzy często nie widzieli jeszcze na oczy toru wyścigowego. Rozgłos ten powstał dzięki iście loteryjnym wypłatom już w pierwszych dniach sezonu. Pierwszego dnia wyścigów w Łodzi za porządek Klucznik — Cacko II płacono 1992 za 10, drugiego za porządek Sumak — Samum II 2.766 za 10, trzeciego ci którzy wybrali parę Partyzant — Begonia otrzymali 1.322 za 10.

Nawiasem mówiąc, na rekordowy porządek w drugim dniu sprzedano tylko jeden bilet, którego szczęśliwym właścicielem okazał się p. Szulgin, do którego należy zwycięski Sumak.

* * *

Sportowo można uważać rozpoczęty sezon za udany. Zapisy są co prawda średnie, ale koni wycofuje się mniej niż w Warszawie. Wszystkie rozgrywki dotychczasowe nie budzą żadnych wątpliwości co do uczciwości dżokei, a liczne „fuksy" przypisać należy grząskiemu po bezustannych deszczach torowi.

Po pierwszym tygodniu sprecyzowała się forma stajen, które przybyły na tor w Rudzie niejednakowo przygotowane. Na czoło wysunęła się stajnia „Krasne" (trener S. Offman), która zaprezentowała najszybszego trzylatka Pontusa, zwycięzcę nagrody Wagrama, oraz Ncona, który będzie faworytem w najcenniejszej Nagrodzie Rudy Pabianickiej przypadającej w nadchodzącą niedzielę. W doskonałej kondycji są również konie, którymi opiekuje się trener S. Gruszka, opiekujący się stajniami „Podhalanka", Fr. Wężyka i M. Stokowskiej.

Zawiodła natomiast łodzian faworyzowana zwykle przez nich stajnia prezesa S. Endera, która pomimo wyborowego materiału nie odniosła dotąd ani jednego zwycięstwa. Z dżokei największym powodzeniem cieszą sic tymczasem Jagodziński i Csaplaz, którzy mają na swym koncie po 4 zwycięstwa: wyróżnili się również dżokej Kusznieruk i jeździec Molenda, którzy zdążyli już zwyciężyć po 3 razy.

* * *

Z przyjemnością powitano opóźnione przybycie na tor w Rudzie stajni Centrum Wyszkolenia Kawalerii, składającej się z siedmiu koni. Jeżdżący dla stajni tej młodzi porucznicy z Grudziądza już przy debiucie, w drugą niedzielę, potrafili wzbudzić powszechny podziw umiejętnością prowadzenia koni i rutyną. Odegrają oni napewno decydującą rolę w Wielkim Steeple-Chase, przeznaczonym dla amatorów, który rozegrany będzie 14 maja.

* * *

W dniu inauguracji wyścigów konnych w Rudzie na trybunie członkowskiej znalazł się cały high life Łodzi, zaś letnia pogoda pozwoliła paniom zademonstrować najnowsze modele zagranicznych i krajowych domów krawieckich. Przepełnione były również obydwie trybuny dla publiczności żądnej emocji sportowej. W następnych trzech dniach fatalna pogoda zmniejszyła ilość widzów do połowy — przybyli prawie wyłącznie gracze, których nic nie odstraszy od kuszenia fortuny.

Publiczność skarżyła sie tylko na zbytnie przeciąganie gonitw. Koniec wyścigów wypada koło 8-ej wieczorem, zaś łącznie z komunikacją na wyprawę z Łodzi do Rudy trzeba przeznaczyć koło 6 godzin, co jest stanowczo za długo. W związku z tym nie aprobujemy decyzji Zarządu Towarzystwa urządzania gonitw dodatkowych, zapoczątkowanego w dniu dzisiejszym. Zwiększenie ilości gonitw zmniejszy ilość koni startujących a przedłuży jeszcze dzień wyścigowy przez co przyjazd na tor w Rudzie stanie się dla publiczności łódzkiej (nie mówiąc już o urzędnikach wyścigów) jeszcze bardziej uciążliwy. Ten wzgląd powinien przeważyć a nie ewentualność większego obrotu w kasach miejskich w Warszawie.

Program dzisiejszych gonitw

Zapisy wyścigów konnych na dzień dzisiejszy przedstawiają się następująco:

GONITWA I.
Nagr. zł. 800. — Płoty, dla 4-l. i st. koni. Dystans ok. 2400 m.
Korona — p. Kotlarewskiej
Addis Abeba — p. Bukowskiego
Jenny — p. Królikowskiej
Kabina — st. Nałęcz.

GONITWA II.
Nagroda zł. 200 — dla 3-l. og. i klaczy. Dystans ok. 2100 m.
Pierrete — p. Brusch
Ballada II — p. Bronikowskiej
Tango II — p. Mieczkowskiego
Orion — p. Stokowskiej.

GONITWA III.
Nagr. zł. 500. — Przeszkody, dla 4-l. i st. koni. Dystans ok. 3200 m.
Jill — Centr. Wyszk. Kaw.
Toreadore — Centr. Wyszk. Kaw
Husarz — p. Morzyckiego.

GONITWA IV.
Nagr. 2.000 zł. — dla 4-l. i st. og. i kl. Dystans ok. 2100 m.
Wisconti — p. Wężyka
Sart — p. Enderów
Pommery — p. Enderów

GONITWA V.
Nagr. zł. 1.000 — dla 3-l. koni. — Dystans ok. 1600 m.
Łydynia — p. Litewskiego i Mikke
Saratoga — p. Enderów
Łobuz — p. Litewskiego i Mikke
Honey — p. Mieczkowskiego
Walencja — p. Wężyka.

GONITWA VI.
Nagr. zł. 900 — dla 4-l. i st. koni. — Dystans ok. 2100 m.
Nebraska — p. Kotlarewskiej
Potok — p. Karskiego
Mimoza IV — p. Stokowskiej
Sęp — p. Bukowskiego
Ommesan — p. Gawłowiczowej.

GONITWA VII.
Nagr. zł. 800 — dla 3-l. koni. — Dystans ok. 1300 m.
Parantela — st. Krasne
Sorbet — p. Petrycha
Akbar — st. Wierzbno
Eleonora — p. Wodzińskiego
Szrapnel — p. Bukowieckiego
Jasna Pani — p. Bronikowskiej
Zejla — p. Stokowskiej
Pleine de Charme — p. Gawłowicz
Saragossa — p. Kotlarewskiej.

GONITWA VIII.
Nagr. zł. 800 — dla 4-l. i st. koni — Dystans ok. 1300 m.
Omen — p. Filipowicza
Elba — p. Wodzińskiego
Honwed — p. Harlanda
Ogaden — p. Bukowieckiego.
Początek o godzinie 15-ej.

NASZE TYPY:
I. Addis Abeba, Kabina.
II. Tango II, Orien.
III. St. Centr. Wyszk. Kaw.
IV. St. Enderów.
V. St. Litewskiego i Mikki. Saratoga.
VI. Mimoza. Potok.
VII. Akbar, Szrapnel, Pleine de Chorme.
VIII. Ogaden, Elba.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej

W trzecim dniu losowania pożyczki inwestycyjnej padły wygrane po 500 złotych na następujące numery:

Nr 2 — Serie: 201 587 1950 1256 1110 2304 3157 4717 5343 6322 6069 7731 7411 7156 7369 8452 9298 9585 9491 10445 10081 10630 10675 11082 12151 16688 17676 17237 17947 17359 18608 20178 20376 20967 20432

Nr 3 — Serie: 857 1973 2218 2498 3720 3517 3095 4259 4714 5792 5431 6117 8660 8089 9783 9911 9725 9249 10370 11899 12020 12088 13199 13656 15784 15267 15453 15097 15572 16237 18865 18152 18456 19267 22384.

Nr 5 — serie: 79 951 3253 5478 6129 6064 7782 7635 8374 8889 8449 8784 9194 9792 10546 11045 18309 15660 15643 15679 16975 16341 16989 16551 17031 18454 18537 18437 19190 20648 21723 21876 22035 22184 22885

Nr 8 — serie: 446 194 1002 2904 2909 4539 4597 4641 4610 6022 7571 7546 7018 8625 8893 9059 9591 10332 10370 11605 11609 13559 14290 15461 15598 15290 15019 16500 18203 18517 19589 20264 20696 21459 21068.

Nr 9 — serie: 23 1226 2075 2835 4170 4242 5265 7595 8692 9323 9214 9257 10179 10008 10572 12675 14417 14165 14456 15522 16421 16626 16777 16605 17155 18487 18532 18984 19698 19350 20219 21892 21198 22476 22323

Nr 10 — serie: 852 850 1452 1552 2219 2580 2176 2635 4060 4591 5213 6717 6042 7818 8876 8211 8121 9331 10339 10738 12278 12577 13620 13371 15659 15343 16409 17975 17258 18757 20799 20049 20191 21665 22379

Nr 12 — serie: 20 1258 2559 2704 3037 3337 3446 4049 5337 5387 5094 5634 6161 6021 7386 7543 7038 7495 8151 9865 9819 10145 11458 11564 12395 13392 13137 13854 13542 14666 14451 17605 17474 19716 22456

Nr 13 — serie: 963 2429 3174 4088 5426 5276 5054 5469 6625 6102 6471 8551 8797 9494 9843 10758 11663 12846 12782 13609 14862 14977 15859 15334 17519 17186 19829 19420 20737 20574 20568 21746 21897 21135 22393.

Nr 19 — serie: 97 2369 2156 2173 2778 3864 4823 5486 5282 5694 5631 5858 5259 6345 6575 6976 6412 6213 7068 7744 7899 7629 8012 8805 8371 9583 9322 9860 10890 11165 11450 12778 12265 12589 12855 13266 13004 14592 14723 14808 14118 14529 15491 55186 15956 15460 15478 16030 16063 17961 17697 17982 17866 17740 18826 18363 18359 18834 18778 18884 18729 19767 20107 20357 20997 21061 21228 22709 22012.

Nr 27 — serie. 181 3109 3783 3874 3266 4392 5485 6159 6492 6445 7954 8484 8574 9087 9861 9029 10886 11484 11671 11565 12299 13111 13752 13627 13836 15163 15219 17252 17905 18946 18828 20861 20881 21980 22221.

Nr 38 — serie: 448 2057 2252 3217 3361 4244 5345 6653 7949 7120 7770 8731 8783 8641 10807 12935 13765 13912 13587 15439 15534 16598 16778 18026 18619 18610 19447 19534 20625 20753 20787 22992 22560 22839 22157

Nr 37 — serie: 722.

Nr 39 — serie: 582 437 753 527 923 1801 1656 1308 1351 2525 2447 2091 3761 3931 3776 4447 5926 5537 5839 5015 5958 6755 6545 6161 6460 6676 6663 7976 7792 7133 7308 7030 7437 8483 8572 8280 8886 8052 9081 10248 11888 11221 11809 12833 12811 12536 13121 13043 13997 13003 14540 14818 14371 14033 15375 15563 16288 17462 17035 18422 19746 20061 20607 20787 20644 21253 22817 22159 22631 22417.

Na 42 — serie. 1553 1005 1927 2190 2346 2849 2160 3045 5952 6135 7222 88656 9521 10668 10161 11876 11733 12139 12139 12721 13089 13014 14687 15892 17348 18723 20075 20846 20164 20145 21992 21740 21428 22703 22787 22755.

Nr 46 — serie: 1939 1806 1153 2864 4890 4950 4909 6466 7045 8214 10534 10500 10629 11323 12084 12436 13278 14621 14447 15067 15397 16592 16914 16265 7262 17316 177122 17922 18613 19861 19344 19765 20328 21403 21244.

Nr 50 — serie: 138 369 1057 1797 1825 2067 2696 4887 5105 5285 6610 6943 7032 7406 8265 8236 9025 9823 11584 12333 13180 16139 16816 18972 18735 19513 19782 19629 20521 21954 21325 21938 22244 22263.

OFIARY
złożone w admin. Republiki

NA ŚCIGACZ

Z okazji imienin Prezesa Zarządu Tow. im. Elizy Orzeszkowej Pułk. Dr. Stanisława Więckowskiego, zamiast kwiatów ofiaruje na ścigacz zł. 42 Rada Pedagogiczna Gimn. im. E. Orzeszkowej.

NA F. O. N.
przez Stowarzyszenie Pośredników Handlowych
Abram Krykus, Lipowa 53 — zł. 5
Horacy Rozental, Al. Kościuszki 37 — zł.10
Lejbusz Abzac, Piotrkowska 90 — zł. 10.
Razem zł. 25.

Skrzynka do listów

Do Szan. Redakcji „Il. Republiki" w miejscu.

W związku ze wzmianką, jaka się ukazała w N-rze wczorajszym „Republiki": „Maski przeciwgazowe, gaśnice i apteczki", stwierdzającą, iż niektóre składy apteczne sprzedają przenośne apteczki, które nie zawierają wszystkich środków, jakie są wymagane przy sprzedaży apteczek ratowniczo-sanitarnych, mamy zaszczyt niniejszym podać do wiadomości WPP. iż składy apteczne nie trudnią się sprzedażą apteczek przenośnych nieprzepisowych, przeważnie zaś trudnią się sprzedażą środków do apteczek przenośnych potrzebnych, zgodnie ze spisem i instrukcjami ratownictwa sanitarnego i ściśle się do tego stosując.

Prosząc o łask. umieszczenie odnośnego sprostowania, kreślimy się

z poważaniem
Polski Powszechny Związek Drogistów Oddział w Łodzi.

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO W WIELKIEJ SYNAGODZE W DNIU 12 MAJA.

W piątek, 12 maja, jako w czwartą rocznicę zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, odbędzie się w Wielkiej Synagodze przy Al. Kościuszki, o godz. 9 rano uroczyste nabożeństwo żałobne.

PEOWIACY BACZNOŚĆ!

Zarząd Koła Związku Peowiaków, wobec zbliżającej się IV-ej bolesnej rocznicy śmierci Wodza Narodu Józefa Piłsudskiego powiadamia swych członków, że w czwartek dn. 11-go maja r. b. o godz. 19-ej w świetlicy Związku organizuje wieczór, poświęcony pamięci Wielkiego Marszałka, na który wszyscy członkowie winni gremialnie przybyć.

W dniu 12 maja r. b. o godz. 9.30 wszyscy członkowie, którym praca zawodowa na to pozwoli, wezmą udział w uroczystym żałobnym nabożeństwie w Katedrze, a o godz. 18.30 stawią się na ogólną zbiórkę Federacji w Domu [illegible] Pomniku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, aby wziąć udział w uroczystościach wieczorowych.

W dniu żałoby na zbiórkę należy przybyć w maciejówkach, przyczym znaczki z podobizną Marszałka na maciejówkach należy przykryć żałobą. W ciągu całego dnia 12 maja należy nosić na lewym rękawie okrycia zewnętrznego opaskę żałobną.

ZARZĄD.

Ograniczenia dla żon
wprowadza Ubezpieczalnia Społeczna

Jak się dowiadujemy, ubezpieczalnia społeczna w Łodzi wprowadziła rygory w przyznawaniu świadczeń rodzinom ubezpieczonych. Dotyczy to zwłaszcza małżeństw — **żony nie będą mogły korzystać ze świadczeń o ile nie będzie stwierdzone ważnie zawarte małżeństwo.**

Dotyczy to również świadczeń dla małżeństw **wyznania mojżeszowego**, które mają wyłącznie ślub religijny. — Przy staraniu się o świadczenia, małżeństwa te muszą obecnie przedkładać dowody, stwierdzające zarejestrowanie ślubu w urzędzie stanu cywilnego. (i)

Druga centrala telefoniczna
będzie wybudowana w Łodzi

Jak się dowiadujemy, zarząd PAST w Łodzi postanowił wybudować nową centralę telefoniczną (podstację) ponieważ centrala dotychczasowa, wobec znacznego rozwoju tego środka łączności okazała się już niewystarczająca.

Nowa stacja dodatkowa wybudowana będzie przy ul. Żwirki 1-a. Gdy centrala dotychczasowa obejmować będzie aparaty, których numery zaczynają się na cyfry „1 i 2", stacja dodatkowa obejmować będzie aparaty, których numery zaczynają się na cyfry „3". (i).

100 rocznica śmierci Szymona Konarskiego

Klub Demokratyczny w Łodzi urządził w niedzielę, dnia 7-go maja, akademię ku uczczeniu pamięci bojownika o Niepodległość i Demokrację Szymona Konarskiego w setną rocznicę jego męczeńskiej śmierci.

Słowo wstępne do licznie zebranej publiczności wygłosił prezes Klubu dr. St. Więckowski.

„Rocznica śmierci bohaterskiego emisariusza, oświadczył mówca, przypada w momencie, gdy pochód Hunnów został powstrzymany u wrót naszej Ojczyzny. Znowu wróg wyciągnął swą dłoń po ziemie polskie. Naród, który wydał Kościuszkę, Traugutta, Piłsudskiego, na wszelkie zakusy wroga odpowie zbrojną pięścią. Przeszłość Polski — to wspaniała karta walk z wszelkim barbarzyństwem i uciskiem. Dzisiaj stoimy wobec nowych rozstrzygnięć, gotowi stawić czoło każdemu wrogowi i powtórzyć Psie Pole i Grunwald".

Barwną i interesującą prelekcję o Szymonie Konarskim wygłosił Witold Łukaszewicz z Warszawy.

W części artystycznej odegrano kilka utworów muzycznych (wykonawcy pp.: Ryder, Tyszkowski i Markowiczowa) oraz recytowali utwory poświęcone Konarskiemu (pp. Pacanowska i Nowicki).

Przemyt ludzi do Niemiec
Zatrzymano szajkę, która operowała na „zielonej granicy"

W ostatnich czasach przemyt ludzi do Niemiec wzmógł się do tego stopnia, że posterunki straży granicznej, czuwające nad przemytem towarów, zmieniły całkowicie kierunek swych zainteresowań, bacząc w pierwszym rzędzie na **ruch ludzi od granicy polskiej ku niemieckiej**, a nie, jak dawniej, na ruch kontrabandzistów z Niemiec do Polski.

Do władz wpłynął wczoraj charakterystyczny meldunek z tej dziedziny. Małżonkowie Pelc zgłosili, że **Bronisław Kley pobrał od nich po 35 złotych za dostarczenie ich za kordon w okolicy wsi Grzebień w powiecie wieluńskim.** Gdy zobaczył strażników — zbiegł, pozostawiając obojga w polu i, oczywista, nie zwróciwszy im pieniędzy.

Kley i jego trzej pomocnicy zostali zatrzymani. Specjalnością tej szajki było przeprowadzanie przez granicę dzieci rodziców, zatrudnionych lub zbiegłych do Niemiec.

Władze nadgraniczne pracują nad likwidacją dalszych szajek tego rodzaju.

B. atleta Orłow został skazany
za spowodowanie katastrofy samochodowej na 100 zł. grzywny

Sergiusz Orłow występował przed kilkunastu laty w cyrku łódzkim i był podówczas jednym z najbardziej groźnych zapaśników. W swoim czasie ten rzeczywiście bardzo silny i herkulesowej budowy człowiek grał nawet rolę niezbędnej w ówczesnych turniejach **„Czarnej Maski"**. Gdy wreszcie „Czarna Maska", kładąc swego przeciwnika przednim pasem, zdobyła w Łodzi t. zw. **„złoty pas"** i mistrzostwo świata po to, by je utracić już w Sieradzu choćby—stał się z urzędu zdemaskowany atleta **sławny w ustach całej galerii cyrku.**

Wczoraj ów Orłow, dziś mieszkaniec Kalisza i właściciel kina i nieruchomości, odpowiadał, oczywista bez maski, przed sądem grodzkim w Łodzi.

W dniu 30 stycznia r. b. dziś już 53-letni były atleta, przybył swym własnym samochodem do Łodzi.

W drodze powrotnej do domu Orłow zderzył się w Rudzie Pabianickiej z wozem, prowadzonym przez Ignacego Chojnackiego. **Wóz uległ rozbiciu, koń został zabity a Chojnacki tylko szczęśliwemu zbiegowi okoliczności zawdzięcza, że wyszedł z wypadku cało.**

Wczoraj atleta Orłow został **skazany na 100 zł. grzywny z zamianą na 10 dni aresztu.** (i)

Przebudowa Teatru Letniego

Zbliżający się czerwiec między innymi czyni również aktualną sprawę Teatru Letniego.

Znajdujący się w oazie zieloności— w sympatycznym Parku Staszica — teatrzyk ten od lat pietnastu stanowi dla łodzian ulubione miejsce, wytchnienia i rozrywki podczas letniej kanikuły.

Zgodnie z tradycją, Teatr Letni **czynny będzie w sezonie bieżącym.**

Ażeby jednak uczynić go atrakcyjniejszym kierownictwo Zrzeszenia Artystów Łódzkich Teatrów Miejskich po**stanowiło gruntownie przebudować go.**

Sprawa ta jest tym bardziej piekąca, że obecny stan budynku Teatru Letniego nie jest najlepszy — co nie przyczyniało się bynajmniej do zwiększenia frekwencji.

Przy wydatnej pomocy Zarządu Miejskiego już obecnie przystąpiono do prac, mających na celu **kompletną renowację tego teatrzyku. Zostanie on przebudowany, otrzyma głębszą scenę oraz trwałe oszalowania. Dzięki temu, Teatr Letni grać będzie bez względu na pogodę.**

Tak odnowiony Teatr Letni zyska jeszcze bardziej na popularności i w miesiącach letnich stanowić będzie prawdziwą atrakcję dla teatromanów łódzkich.

Komunikat Ministerstwa Spraw Wojskowych

Ministerstwo Spraw Wojskowych podaje do wiadomości, że nadsyłanie do **władz wojskowych przez podoficerów st. spocz., rezerwy, posp. rusz. i pom. pom. sł. wojsk. próśb o przyjęcie do służby zawodowej lub kontraktowej na podstawie dekretu Prezydenta R.P. z dnia 14 kwietnia 1939 roku,** ogłoszonego w Dzienniku Ustaw R.P. Nr. 35 jest o tyle przedwczesne, że:

a) nie ukazało się jeszcze rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych do tego dekretu, które ustali warunki jakim muszą odpowiadać kandydaci do służby zawodowej i kontraktowej,

b) rozkaz Ministra Spraw Wojskowych będzie każdorazowo podawał jakie kategorie kandydatów i do jakich rodzajów wojska będą przyjęte oraz wskaże do jakich władz wojskowych należy składać prośby.

Stanisław Kempner
Naczelnik wydziału Zdrowia Publicznego w Zarządzie m. Łodzi

Przed kilku dniami przeszedł na emeryturę, po wieloletniej pracy w zarządzie miejskim, naczelnik wydziału zdrowia publicznego, **p. Stanisław Kempner.**

31 lat pełnił nacz. Kempner swe odpowiedzialne obowiązki i dobrze się na tej niwie zasłużył. Dorobek jego pracy jest niemal równy dorobkowi Łodzi w dziedzinie zdrowia publicznego. Niestrudzony inicjator, gorliwy realizator wszystkich poczynań, mających na celu poprawę stanu zdrowotnego miasta, nacz. Kempner zażywać dziś będzie dobrze zasłużonego odpoczynku, spoglądając na nie byle jaki plon swej pracy. Tej pełnej znaczenia dla miasta działalności, należy poświęcić nieco więcej uwagi.

P. Stanisław Kempner rozpoczął pracę w szpitalnictwie łódzkim **już w roku 1908.** Przez szereg lat dał się poznać jako wykwalifikowana siła, mającą gruntowną znajomość spraw zdrowotnych i niewątpliwy talent organizacyjny, to też gdy w roku 1919 powołany zostaje pierwszy samorząd łódzki, p. Kempner obejmuje stanowisko naczelnika wydziału zdrowia publicznego.

Dziedzina ta w Łodzi była wówczas nieomal w powijakach. Trzeba było wszystko tworzyć od początku. Z zapałem zabrał się nacz. Kempner do tej pracy i w oparciu o czynniki lekarskie **stworzył właściwą organizację miejskiej służby zdrowia.** Wykazuje on przy tym rozmach organizacyjny, co umożliwiło mu powołanie szeregu ważnych placówek i stworzenie wielu instytucyj zdrowia publicznego.

Z jego inicjatywy powstaje w Łodzi w roku 1923 **pierwszy miejski zakład kąpielowy przy ul. Wodnej.** Jego staraniom zawdzięczamy nie tylko wzniesienie tego gmachu, ale także wewnętrzne jego urządzenie, które wyjednał od nadzwyczajnego komisariatu do walki z epidemiami. Dużą uwagę zwrócił nacz Kempner na walkę z chorobami społecznymi, przedewszystkim — **gruźlicą.** Dzięki niemu powstaje w Łodzi w roku 1926 **pierwsze w Polsce sanatorium dla dzieci z otwartą gruźlicą w wieku do lat 12,** mieszczące się w Łagiewnikach. a czynne przez cały rok. Jego również dziełem było utworzenie w roku 1927 **prewentorium dla dzieci zagrożonych** gruźlicą, posiadające 100 łóżek i czynne w Łagiewnikach corocznie przez pięć miesięcy letnich. Już w ostatnich latach swej pracy nacz. Kempner wystąpił z inicjatywą budowy sanatorium dla gruźlików w majątku miejskim Skotniki na 250 łóżek. Plany budowy zostały wykonane i niebawem prawdopodobnie zostaną zrealizowane.

Według koncepcji nacz Kempnera w roku 1937 uruchomiony został w Łodzi **pierwszy szpital dla chorych na gruźlicę płuc pod wezwaniem św. Teresy,** obliczony na 100 łóżek. Zasługą jego jest również rozbudowa miejskich poradni przeciwgruźliczych. Zastał w Łodzi jedną, **pozostawia trzy.**

Po śmierci prof. dr. Seweryna Sterlinga, zajął się wespół z gronem innych osób ceniących zasługi naukowe zmarłego, wydaniem monografii jego prac, które złożyły się na tom, liczący 800 stron druku. Wspomnieć jeszcze należy o wieloletniej pracy przy organizacji **„Dni przeciwgruźliczych"** w Łodzi. Wespół z ś. p. dr. Stanisławem Skalskim organizował on corocznie te imprezę, której wynikiem było **nabycie aparatów roentgenowskich dla cekcji do walki z gruźlicą, dla ośrodka zdrowia przy ul. Lubelskiej i sanatorium w Chojnach oraz ufundowanie 2 łóżek dla dzieci gruźliczych w szpitalu Anny Marii.**

Dużo czasu i energii poświęcił nacz. Kempner również sprawie walki z innymi chorobami społecznymi, zwłaszcza jaglicą i chorobami wenerycznymi. W roku 1924 powstaje jego staraniem **pierwsze ambulatorium przeciwjaglicze.** Dzięki jego współinicjatywie powstaje rada sekcji do walki z jaglicą. Według koncepcji nacz. Kempnera powstaje w Łodzi w roku 1937 **szpital św. Antoniego na 150 łóżek,** który posiada m. in. wzorowo urządzony oddział weneryczny.

Nacz. Kempner był z kolei inicjatorem **„Dni przeciwdurowych"**, które w dużej mierze przyczyniły się do skutecznej walki z tą chorobą i umożliwiły władzom zdrowotnym zwalczanie tyfusu. Zorganizował on **agendy weterynarii, stworzył tanią jatkę** dla niezamożnej ludności Łodzi, zainicjował spisy dowożonego mleka, **zreorganizował lecznictwo umysłowo chorych.** Już w ostatnim okresie swej działalności powołał do życia **referat do walki ze śmiertelnością niemowląt** oraz przyczynił się do utworzenia oddziału laryngologicznego w miejskim szpitalu w Radogoszczu.

W roku 1938 w uznaniu zasług położonych dla zdrowia publicznego w Łodzi, nacz. Kempner odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi.

Powszechna sympatia i uznanie dla dużych zasług towarzyszą nacz. Kempnerowi, rozpoczynającemu okres dobrze zasłużonego wypoczynku. (i)

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 10 maja 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Wzrost produkcji

Nawiązujemy do tego, co pisaliśmy tu na marginesie bilansu banku emisyjnego przed paru dniami, dowodząc, że — mimo wychyleń przejściowych i lokalnych jak np. wychylenie obecne w ośrodku łódzkim — całość układu gospodarczego wykazuje znamiona **pełnej równowagi.**

Za okres napięcia politycznego można przyjąć czas od lutego 1938 roku. W tym to okresie wskaźnik cen hurtowych w Polsce opadł z 56,9 w marcu 38 r. do 55,1 w marcu 39 r. Od września 38 r. do marca wł. 39 r., a więc w okresie napęcia stosunkowo najwyższego — wskaźnik ten **podniósł się o ułamek procentu.**

W tym samym czasie wskaźnik kosztów utrzymania jest prawie nieruchomy (dla rodziny robotniczej — 60, dla pracownika umysłowego — 62), przy czym koszty żywności — rozstrzygające dla skromnego budżetu — spadają.

Raczej degresywnemu postępowi cen i kosztów towarzyszy **wzrost** czynników dynamicznych gospodarstwa.

Przede wszystkim — widzimy wzrost **produkcji przemysłowej.** W okresie marzec 1938 — marzec 1939 ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej wzrasta ze 122,7 na 130,7. Charakterystyczne jest przy tym, iż tempo rozwoju produkcji dóbr wytwórczych jest równomierne z tempem rozwoju produkcji dóbr konsumpcyjnych. Ten równy krok postępu produkcji obu działów wskazuje, że **produkcja nie postępuje kosztem obniżania poziomu życia ludności, jak to się dzieje w wielu krajach z Niemcami na czele.**

Skrzyżowanie się dwóch procesów: jednego — raczej degresywnego dla cen towarów i usług, drugiego — raczej progresywnego dla rozmiarów produkcji, i to pari passu — produkcji dóbr spożywczych i wytwórczych — uważać należy za stan rzeczy szczególnie **pomyślny,** bo zapewniający wolny od wstrząsów przystosowawczych **postęp produkcji i stanu zatrudnienia.**

Wczorajsze radio niemieckie uważało za celowe w obszerniejszym wywodzie wskazywać na trudności gospodarstwa polskiego w dobie napięcia politycznego. Świadomość prawdziwego stanu rzeczy est najlepszą bronią przed opiekuńczą „troską“, noszącą znamiona dywersyjnej propagandy.

Dr. A. Z.

Rozszerzenie kompensaty polsko-palestyńskiej

Zablokowane należności palestyńskie mogą być upłynnione na mocy zarządzenia ministerstwa przemysłu i handlu wywozem do Polski towarów, dopuszczonych do rozrachunku w kompensacie. **Ostatnio lista towarów tych została rozszerzona.**

Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego podjęło się upłynnienia sum, znajdujących się na koncie Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, który Polskiemu Towarzystwu Handlu Kompensacyjnego będzie podawał stan konta.

Eksport włókienniczy Bielska

Według statystyki Zrzeszenia Eksporterów Wyrobów włókienniczych w Bielsku, eksport gotowych wyrobów w kwietniu r.b. wyniósł **510,9 tys. zł.,** eksport zaś w okresie pierwszych 4 miesięcy r.b. — **2.267 zł.** Samych tkanin wełnianych wywieziono w okresie styczeń — kwiecień r.b. za 967,3 tys. zł. wobec 594 tys. zł. przed rokiem i zaledwie 287,8 tys. zł. w r. 1935.

Najpoważniejszym odbiorcą zagranicznym bielskich materiałów wełnianych była Jugosławia; tkaniny bawełniane idą przeważnie do USA, kapelusze — do Anglii, N. Zelandii i t.d. przędzalnia — do Bułgarii, USA i Niemiec — wreszcie płótno lniane do Anglii i t.d. (pat).

Pomyślny przebieg sezonu letniego

w przemyśle konfekcyjnym. — Gdańsk zakupuje masowo konfekcję łódzką

Przemysł konfekcyjny, w najbliższych już dniach zamyka sezon letni, a więc pierwszy okres produkcji w roku 1939.

Bilans powyższego sezonu w przemyśle konfekcyjnym kształtował się w ciągu tego sezonu niejednolicie. Natomiast bilens sezonu letniego w konfekcji damskiej **zamyka się saldem dodatnim.** Wyraża się to przede wszystkim w znacznie zwiększonej produkcji.

Przeciętnie **wskaźnik produkcji konfekcyjnej damskiej** w stosunku do roku ubiegłego **wzrósł o 30 procent.** W poszczególnych przedsiębiorstwach wzrost wskaźnika produkcji wyraził się liczbą **50 procent.** Wiele przedsiębiorstw konfekcyjnych uległo rozszerzeniu, powstał również szereg placówek zupełnie nowych.

Zaznaczyć jednocześnie należy, że w czasach ostatnich zwiększył sie również zbyt konfekcji na prowincji.

Jeżeli powyższy pomyślny przebieg sezonu w przemyśle konfekcyjnym w Łodzi nie przyniósł radykalnej poprawy finansowej sytuacji na rynku, to nie jest to winą kupiectwa, ale w pierwszym rzędzie obecnych wyjątkowych warunków, w jakich znalazły się produkcja oraz handel konfekcyjny.

Wypłacalność odbiorców w omawianej branży uległa pogorszeniu, czego dowodem są liczne niewypłacalności, w pierwszym rzędzie na prowincji. Zanotowano n. p. **ostatnio niewypłacalność w Wejherowie.** Przy niewypłacalności tej **straty przemysłowców konfekcyjnych łódzkich wynoszą około 130 tysięcy złotych.** Jednocześnie napływ protestów wekslowych zwiększył się w poważnym bardzo stopniu. Stan ten zmusza dostawców do wielkiej ostrożności przy przyjmowaniu pokrycia wekslowego, co niewątpliwie powoduje zmniejszenie się obrotów.

Nie zmienia to jednak **zasadniczo korzystnej** zmiany sytuacji jaka dokonała się w przemyśle konfekcyjnym, a specjalnie w dziale damskim. Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że powyższa okoliczność ma swoją wagę, ponieważ stwierdza, że gdyby nie wyjątkowe momenty, by zastąpić poważniejsze zwiększenie w po konsumcji, co w ostatnich czasach w szczególnych branżach włókienniczych należy do objawów zupełnie wyjątkowych.

• • •

Jak nas informują sfery zainteresowane, **obroty handlowe w dziale konfekcji, zwłaszcza damskiej pomiędzy Gdańskiem a Łodzią są ostatnio wyjątkowo ożywione.**

Firmy łódzkie wywożą do Gdańska konfekcję przeważnie najlepszych gatunków, w pierwszym rzędzie konfekcję wełnianą.

Tranzakcje z Gdańskiem są przeważnie **gotówkowe,** przy czym dostawcy łódzcy otrzymują natychmiast pokrycie.

Według uzyskanych przez nas informacyj, ludność Gdańska liczy się z możliwością **ponownej dewaluacji guldenów.**

W związku z tym, procesy tezauryzacyjne słabną, natomiast wśród ludności pojawiła się dążność do czynienia możliwie jaknajwiększych zakupów towarów oraz konfekcji możliwie dobrych gatunków.

Wprawdzie przypuszczenia odnośnie możliwości dewaluacji guldenów gdańskich, mogą okazać się fałszywe, niemniej spowodowały one duże zmiany w nastawieniu gospodarczym ludności, z czego skorzystał przemysł konfekcyjny m. Łodzi. (h).

Złoto nadal ucieka z Europy

Ponad 200 miln. funtów wywiozła Anglia w b.r. do St. Zjednoczonych

W okresie ostatniego tygodnia kwietnia złoto wartości **28 i pół miln. funt.** odpłynęło z Anglii do Stanów Zjednoczonych. Od początku r.b. wyeksportowane zostało z W. Brytanii do Ameryki Półn. złoto wartości przeszło **200 miln. funt.**

Poza eksportem do Stanów Zjedn. W. Brytania wykazuje ostatnio tendencję do stworzenia specjalnych zapasów złota w **Kanadzie.** W ub. tygodniu Bank Anglii znów wysłał do Kanady złota za przeszło 3 miln. funt. Ogólna wartość kruszcu, wysłanego z W. Brytanii do Kanady w kwietniu r. b. wyniosła przeszło **11 miln. funt.**

Z drugiej strony do **Anglii przychodzą poważne transporty złota ze Szwajcarii i Belgii.** W ub. tygodniu Belgia wysłała do Anglii dalszy transport złota wartości ok. **6 miln. funt.,** Szwajcaria zaś wysłała kruszcu za ok. **12 miln. funt.** Zaznaczyć należy, że wiele transportów złota z Europy do Ameryki oraz z kontynentu europejskiego do Anglii nie stanowi dowodu ostatecznego pozbycia się kruszcu przez wysyłającego. W wielu wypadkach dotychczasowy posiadacz nie przestaje i nadal być właścicielem kruszcu, wysyła go tylko na bardziej bezpieczne przechowanie. (pat).

Niemcy — jako kontrahent

płacą swe należności harmonijkami, kanarkami lub hipopotamem

W związku z sytuacją gospodarczą, w której znajduje się Rzesza Niemiecka, musi ona kierować swój wzrok ku krajom agrarnym, gdyż w tych tylko krajach może kupić brakujące środki żywności. Dla krajów tych zagadnienie handlu z Niemcami ma aspekt gospodarczy, ale może też mieć aspekt polityczny.

Aspekt gospodarczy wyraża się w pewnych wątpliwościach co do pożytku, związanego z handlem zamiennym z Niemcami. Niemcy nie płacą gotówką, lecz **operują systemem clearingu towarowego.**

Zasadniczą sprawą dla wszystkich dostawców Niemiec jest **nieodpowiednia jakość** otrzymywanych wzamian **produktów niemieckiego przemysłu.** Według powszechnej opinii fachowców w całym świecie, która ostatnio znalazła swój wyraz na łamach **„Revue Politique et Parlamentaire“ zastosowanie namiastek jest w przemyśle niemieckim wręcz olbrzymie** co łącznie z gorączkowym pośpiechem, z jakim ostatnio pracuje przemysł niemiecki, **czyni jego wytwory w coraz większej ilości dziedzin coraz gorszymi i coraz mniej trwałymi; szczególnie dotyczy to samochodów,** co wymieniony organ francuski podkreśla.

Z drugiej strony powstaje **zagadnienie** pewności i terminowości wykonania przez Niemcy umówionych tranzakcji oraz **zapłaty za te tranzakcje.** Że podobne obawy mogą być słuszne, dowodem niech będzie fakt, że czasem Niemcy dostarczają zamiast zapłaty gotówkowej albo umówionych towarów — wytwory i artykuły zupełnie niepotrzebne: w tych dniach „A.B.C.“ doniosło, że **firma Standard Oil Company zmuszona była przyjąć za dostarczoną benzynę kilka milionów... harmonijek, zaś firma Metro Goldwym Meyer zmuszona była przyjąć równowartość należności w postaci żywego hipopotama, wreszcie firma Budd et C-o zamiast należnych 42.000 dol. otrzymała 20.000 kanarków.** Nie zawsze oczywiście wchodzą w rachubę wypadki, przypominające farsę, ale niewątpliwie częsty jest zawód ze strony kontrahenta niemieckiego i niewywiązania się przezeń z umówionych form zapłaty.

Wreszcie **sprawa zamrożeń, oznaczających, że zapłata zostaje odroczona poza umówiony termin, przyczem okres ten zależy wyłącznie od Niemców, a dostawca, który już towar im dostarczył, jest zupełnie bezsilny.**

Są to momenty gospodarcze, które niewątpliwie powinny być wzięte pod uwagę przez kraje eksportujące do Niemiec.

Ale sprawa ma nietylko aspekt gospodarczy: ma także **aspekt polityczny.** Ten ostatni wynika z faktu, że **sprzedawanie Niemcom artykułów żywnościowych mimowoli ułatwia im wzmacnianie potencjału wojennego.**

Polska dostarcza Niemcom środków żywnościowych w poważnej skali zarówno w wytworach produkcji roślinnej jak i w artykułach pochodzenia zwierzęcego. Jest to moment, którego ocena i bliższa interpretacja należy do kompetencji naszych władz. Ograniczymy się jedynie do wypowiedzenia ogólnego przekonania, że władze wyciągnął stąd wszelkie właściwe konsekwencje związane z istotnemi potrzebami państwa.

Wyciągnięcie tych konsekwencyj będzie gospodarczo tym bardziej możliwe, że zbliżamy się dziś do państw zachodnich i że na tle tego zbliżenia wyłaniają się również możliwości plasowania w tych państwach naszych nadwyżek żywnościowych. (wt).

Walka o zarząd nad kapitałami

Banku Wypłat Międzynarodowych

W Bazylei ma się odbyć doroczne walne zebranie akcjonariuszy Banku Wypłat Międzynarodowych. Koła finansowe w Londynie wyrażają w związku z tym obawy, że ostatnie zmiany polityczne w Europie i zwiększenie wpływów Berlina i Rzymu na politykę finansową i gospodarczą szeregu państw europejskich może pociągnąć za sobą opanowanie Banku przez państwa „osi“ — przez skoncentrowanie większości akcyj pod ich dyspozycją. Państwa „osi“ oraz do nich zbliżone (Niemcy, Włochy, Japonia, Węgry, b. Austria, b. Czechosłowacja) posiadają razem 75.000 akcyj Banku, natomiast Anglia, Francja, USA i Polska rozporządzają 63.313 akcjami Na pozostałe państwa przypada 60.872 akcyj, z czego najwięcej ma Belgia — 19.772 akcyj.

Gdyby państwom „osi“ udało się nakłonić niektóre państwa tej ostatniej grupy do pójścia pod ich dyspozycję — Berlin i Rzym mogłyby opanować tę międzynarodową instytucję bankową i wykorzystać kapitał Banku dla udzielenia sobie różnych kredytów. Gdyby to nastąpiło (w Anglii uważa się to za wątpliwe, ale nie wykluczone), Niemcy i Włochy, które są dłużnikami tego Banku, otrzymałyby pełny zarząd nad kapitałem wierzycieli. (pat).

Wydawnictwo „REPUBLIKA“
Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Giełda warszawska

Na giełdzie warszawskiej nadal panuje nastrój wstrzemięźliwy przy tendencji słabszej. Wczoraj pożyczki przy minimalnych obrotach notowano po kursach nieco niższych. Inwestycyjna II em. spadła o 75 punktów do 80,75 — kursu nie notowanego od bardzo dawna. Dolarówka straciła 25 punktów, zaś Wewnętrzna 50 punktów.

Listy zastawne miały tendencję bardziej utrzymaną. Ziemskie serii V podniosły się nawet o 25 punktów, a Warszawskie 1933 notowano po niezmienionym kursie 67.50.

Akcje kształtowały się niejednolicie. Bank Polski znów zniżkował o 100 punktów do 115 zł. Akcji przemysłu spożywczego nie notowano. Z metalurgicznych Lilpop stracił 150 punktów, Ostrowiec — 75 punktów, natomiast Starachowice zyskały 25 punktów i były poszukiwane. Powodem tak wyjątkowej pozycji, jaką mają obecnie Starachowice jest informacja kursująca na giełdzie, jakoby towarzystwo to miało wypłacić w tym roku dywidendę 4½ procent.

* * *

Warszawa, 9 maja.

Belgia 90.70 — 90.92 — 90.48, Berlin 213.07—212.01, Gdańsk 100.25 — 99.75, Holandia 284.60—283.32 — 283.88, Kopenhaga 111.38 — 110.82, Londyn 24.90 — 24.97 — 24.83, Nowy Jork 5.32.75 — 5.30.25, Nowy Jork-kabel 5.32—5.33.25, 5.30.75 Oslo 125.05 — 125.37 — 124.73, Paryż 14.09 — 14.12 — 14.0, Sztokholm 128.35—128.67, 128.03, Zurych 119.60 — 119.90 — 119.30, Włochy 28.07 — 27.93, Helsinki 11.01 — 10.95.

AKCJE: Bank Polski 115.00, Lilpop 88.0 — 87.50, Modrzejów 20.00, Norblin 103.50, Ostrowiec 79.50 — 79.00 — 79.25, Starachowice 56.25—56.50 — 56.25. Tendencja nieco słabsza.

PAPIERY PROCENTOWE: Poż. Wewnętrzna 61.25, Inwestycyjna I em. nie not., II-ga emisja 81.50 — 80.75, Konwersyjna 66.00 — 63.00 ost. — dr. 61.50 Kolejowa 62.00, Dolarówka 39.00, 4 i pół proc. Poznań. seria I 55.00, 4 i pół proc. Ziemskie 56.88 — 57.50 — 57.25, 5 i pół proc. Przem. Polski 82.00, 5 proc. Warszawy 1933 r. 67.00 — 67.50 — 67.75 ost. dr., 5 proc. Lublina 1933 r. 59.50. Tendencja dla pożyczek nieco słabsza, listów utrzymana.

W obrotach pozagiełdowych: 3 proc. renta budowlana odcinki po 5.000 zł. — 50.00—52.00, odcinki po 1.000 zł. — 51.00 — 52.00, odcinki po 100 zł. — 57.00.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 40.00 — 39.50, poż. inwestycyjna I-sza em. 82.00 — 81.50, poż. inwestycyjna II-ga em. 83.00 — 82.50, poż. konsolidacyjna 64.00 — 63.50, poż. wewnętrzna 62.25—62.00, Bank Polski 117.00 — 116.00. — Tendencja niejednolita.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Pełuszka 24.00 — 26.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 319 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 9 maja.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
4% Inw. I. em.	—.—	—.—	90.75	83.—
4½% Wewn	61.25	61.75	64.75	65.—
5% Konwers.	66.—	66.50	68.50	70.—
Dolarówka	39.—	39.25	41.50	41.75
4½% L. Ziem.	57.25	57.—	64.—	64.63
5% L. Warsz. 1933	67.50	67.50	73.—	72.—
5% L. Łódz. 1933	—.—	59.—	65.—	64.—
Bank Polski	115.—	116.—	127.—	116.50
Lilpop	87.50	89.—	97.—	74.25
Żyrardów	—.—	—.—	63.50	58.75

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 8-go maja 1939 roku.

NOWY JORK: Loco 9.40, maj 8.74, czerwiec 8.75, lipiec 8.40, sierpień 7.86, wrzesień 7.91, październik 7.81, listopad 7.73, grudzień 7.65—66, styczeń 7.65—66, luty 7.65, marzec 7.65—66.

NOWY ORLEAN: Loco 9.16, maj 8.86—88, lipiec 8.51, październik 7.91, grudzień 7.75—78, styczeń 7.75—77, marzec 7.76, maj 7.75 — 7.77, lipiec 7.74—76.

LIVERPOOL: Loco 5.11, maj 4.74, czerwiec 4.60, lipiec 4.50, sierpień 4.34, wrzesień 4.24, październik 4.23 listopad 4.20, grudzień 4.21, styczeń 4.22, luty 4.24, marzec 4.26, kwiecień 4.28, maj 4.30, czerwiec 4.32.

„Giza" 7: Loco 6.31, maj 5.39.

„Giza" 2: Maj 6.17, lipiec 6.26, wrzesień 6.26, październik 6.33 listopad 6.3, styczeń 6.36, marzec 6.40.

Egipska Sakell.: Loco 6.31.

Upper: Loco 5.49, maj 5.34, lipiec 5.38, wrzesień 5.38, październik 5.41, listopad 5.39, styczeń 5.42, marzec 5.44.

BREMA: Loco 10.91, lipiec 9.63, październik 8.86, grudzień 8.72, styczeń 8.71, marzec 8.71

Obroty na giełdzie warszawskiej
w pierwszym kwartale b. r.

Ogólny obrót na giełdzie pieniężnej w Warszawie w pierwszym kwartale b.r. osiągnął **115.475 tys. zł., wobec 147.775 tys. zł.** w odpowiednim okresie poprzedniego roku, **uległ więc znacznemu zmniejszeniu.** Przyczyną tego było przede wszystkim znaczne zmniejszenie tranzakcji walutami i dewizami zagranicznymi. Spadły również obroty papierami lokacyjnymi.

Ogólny obrót walutami wynosił **79.472 tys. zł.,** wobec 109.704 tys. zł. w I-ym kwartale 1938 roku. Największa suma obrotów w złotych przypada w I-ym kwartale b.r. na funty angielskie, mian. 32.786 tys. zł. Drugie miejsce zajmują dolary amerykańskie (22.745 tys.), a trzecie franki francuskie (6.672 tys. zł.).

Obroty papierami wartościowymi spadły z 32.643 tys. do 28.657 tys. zł., natomiast akcjami wzrosły z 5.428 tys. do 7.347 tys. zł. Największy obrót w tej grupie **przypada na przemysł metalowy (3.231 tys. zł.** wobec 1.793 tys. w I-ym kwartale 1938), **drugie miejsce zajmują akcje bankowe,** przede wszystkim akcje Banku Polskiego — 1.877 tys. wobec 2.392 tys., **trzecie górnictwo** (910 tys. wobec 406 tys. zł.). (pp).

Konkurs na piosenkę polską
ogłosiło Polskie Radio w dniu 3. maja

Wzorem lat ubiegłych Polskie Radio ogłosiło w dniu 3 maja Konkurs na piosenkę polską, któraby wzbogaciła repertuar rozgłośni radiowych i przyczyniła się d wyrugowania mało wartościowych piosenek obcych. Chodzi zatem o rozbudzenie wartościowej rodzimej twórczości muzycznej i poetyckiej w dziedzinie piosenki.

Temat i charakter piosenki jest dowolny z wyłączeniem jedynie motywów z nowoczesnych tańców egzotycznych. Tekst piosenki może być nowy lub oparty o dawne teksty polskie (fraszki, satyry i t. p.); może dotyczyć piękna kraju, mowy polskiej, polskich obyczajów, może być poświęcony rodzinie, domowi, życiu żołnierza, marynarza robotnika, wsi i t. p.

Termin nadsyłania utworów upływa z dniem 30 września, prace jury konkursowego trwać będą aż do kwietnia 1940 roku, kiedy to nadesłane piosenki zostaną ocenione i zakwalifikowane do nagrody. Rozdanie nagród odbędzie się publicznie dn. 3 maja przed mikrofonem Polskiego Radia, przy czym wszystkie nagrodzone piosenki zostaną nadane przez radio. Spośród wyróżnionych przez jury piosenek słuchacze wybierają te, które najlepiej im się podobają i przysyłają swój głos do Polskiego Radia. Piosenki, które uzyskają najwięcej głosów otrzymają dodatkowo nagrody słuchaczy.

Polskie Radio wyznaczyło 15 nagród jury w łącznej sumie 3.100 złotych oraz pięć nagród słuchaczy w łącznej sumie 800 złotych.

Szczegółowe warunki konkursu otrzymać można w Polskim Radio, Warszawa, ul. Mazowiecka 5.

Radioprogram

ŚRODA, dnia 10-go maja 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kto się w opiekę". 5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: Audycja dla szkół: „Na Wawelu" — słuchowisko dla dzieci starszych w oprac. Wandy Jastrzębskiej (z Krakowa). 11.25—11.30: Muzyka (płyty). 11.30—11.57: Audycja dla poborowych.

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.

12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Muzyka symfoniczna (pł.). 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.30: Audycja dla młodzieży: „Nasz koncert", wykona Orkiestra Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Wład. Szczepańskiego. 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 16.00—16.05: Dziennik popołudniowy. 16.05—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—16.35: Dom i szkoła: „O szkołach specjalnych" — pogadanka, wygłosi Zygmunt Lewandowski. 16.35—17.00: Echa wiedeńskie w wyk. Tria Rozgłośni Poznańskiej (Witold Both — skrzypce, Tadeusz Łukasiewicz — wiolonczela Marian Sauer—fortepian (z Poznania).

17.00—17.15: Odczyt wojskowy.

17.15—18.00: Koncert solistów. Wykonawcy: Irena Eyssen — śpiew, Ferenc Albert—skrzypce (Węgry).

18.00—18.10: „Za kratami" — pogadanka, wygłosi Marian Kozowski.

18.10—18.25: Muzyka (płyty).

18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.

18.30—18.40: „Echa mocy i chwały",—recytacje.

18.40—20.00: Koncert rozrywkowy (ze Lwowa). Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego, Eugeniusz Stebelski—tenor, Marian Altenberg — fort. W przerwie ok. 19.00: „Wuj kupuje auto" powieść mówiona Anieli Gruszeckiej-Nitschowej (z Krakowa).

20.00—20.15: Gra Harp Lorenzi ze swym zespołem (płyty).

20.15—20.35: Koncert rozrywkowy (ze Lwowa—dalszy ciąg).

20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny (20.40). Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.

21.00—21.30: Koncert chopinowski w wykonaniu Gertrudy Konatkowskiej (z Poznania).

21.30—22.00: „Pochodnie wieków — Marsylianka" — audycja w oprac. Stanisława Wasylewskiego (z Poznania).

22.00—22.10: Pogadanka aktualna.

22.10—22.45: Kwartet B-dur Mozarta w wykonaniu Kwartetu Konserdwatorium.

22.45—23.00: „Na letki chleb" — Władysława Kamiskiego (kwadrans prozy literackiej).

23.00—23.05: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.15—RADIO PARIS: Recital skrzypcowy Henryka Szerynga.

18.25—BUDAPESZT: Recital śpiewaczy Heleny Hrabi-Szulkiewicz.

19.45—SOFIA: „Tosca" — opera Pucciniego

20.10—DEUTSCHLANDSENDER: Festiwal.

20.30—LILLE: Koncert wieczorny.

20.45—RENNES: Koncert symfoniczny.

21.00—PARIS P.T.T.: Koncert muzyki symf.

21.00—FLORENCJA: „Carmen" — opera Bizeta.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI
(Śródmiejska 15)

Sztuka Wiktora Sardou „Madame Sans-Gene" dzięki swoim niezrównanym walorom literackim i scenicznym od wielu lat stanowi rewelację każdej sceny, na której jest grana. Wyborne widowisko to dane będzie w reżyserii Zygmunta Biesiadeckiego, a w wykonaniu: Janiny Biesiadeckiej, Plucińskiej, Reńskiej, Biesiadeckiego, E. Dąbrowskiego, Czerwińskiego, Pietraszkiewicza i innych, dziś i codziennie o godz. 8.30 wiecz.

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27)

Dziś, w środę i codziennie o godz. 8.30 wiecz. zbierać będzie przy podniesionej kurtynie frenetyczne oklaski wyborna satyryczno-polityczna komedia Bus-Feketego „Jan" w reżyserii St Wronckiego, a w koncertowym wykonaniu: Ludwiżanki, Dunajewskiej, Ippoldtówny, Modrzeńskiego Siezieniewskiego, Nowosielskiego, Mrozińskiego, Łuczaka i innych

ZRZESZENIE ARTYSTÓW ŁÓDZKICH TEATRÓW MIEJSKICH NA F. O. N.

Dwunastego maja — w rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego — Zrzeszenie Artystów Łódzkich Teatrów Miejskich daje dwa przedstawienia, przeznaczając połowę wpływów kasowych na F.O.N., tak więc w Teatrze Miejskim dana będzie o godz. 9-ej wiecz. „Madame Sans-Gene" zaś w Teatrze Polskim (również o godz. 9-ej w.) powodzeniowa komedia Bus-Feketego „Jan".

WYSTAWA WACŁAWA WASOWICZA p. t. „KOMPOZYCJA FIGURALNA".

W ubiegłą niedzielę odbyła się w Instytucie Propagandy Sztuki, w parku Sienkiewicza, uroczystość otwarcia 2-ch nowych wystaw: Wielkiej Zbirowej Wystawy Wacława Wąsowicza i wystawy p. n. „Kompozycja Figuralna".

Wystawę zaszczycił swoją obecnością p. wojewoda Henryk Józewski oraz tłumnie zebrani przedstawiciele sfer rządowych, artystycznych i kulturalnych oraz miłośnicy sztuki.

Instytut Propagandy Sztuki, w parku Sienkiewicza, otwarty codziennie od godz. 11—20-ej.

WYSTAWA OBRAZÓW R. ROZENTALA w Klubie Stow. Kupców, Piotrkowska 73.

Wystawa obrazów znanego artysty malarza Romana Rozentala cieszy się wciąż niesłabnącym powodzeniem zwiedzającej publiczności i uznaniem miłośników sztuk plastycznych. Ciekawa ta wystawa, na którą składa się kilkadziesiąt obrazów, jak motywy morskie z polskiego wybrzeża, pejzaże i martwe natury będzie otwarta jeszcze tylko krótki czas.

Wystawa otwarta codziennie od godz. 11-ej do 5-ej po poł. (tel. 158-32). Wstęp bezpłatny.

SPORT

Eliminacje szermiercze o puchar p. Wojewody

W poniedziałek rozpoczęły się w Łodzi eliminacje szermiercze o puchar p. wojewody i tytuł mistrza szkół średnich okręgu łódzkiego. Eliminacje przeprowadza się w dwuch grupach.

W grupie pierwszej do finału zakwalifikowało się trzech zawodników: Zydler Znośko i Rybicki. Wstępne spotkania w grupie drugiej zakończone będą dopiero w dniu jutrzejszym. — W skład grupy finałowej wejdzie ośmiu zawodników. Finał rozegrany będzie dnia 18 b. m. w sali Y.M.C.A. o godz. 16-ej.

Bokserzy Geyera pokonani przez KS Czechowice

Drużyna bokserska łódzkiego Geyera bawiła w Warszawie, gdzie rozegrała mecz towarzyski z K.S. „Czechowice". Mecz zakoczył się zwycięstwem Czechowic w stosunku 9:7. Wyniki walk były następujące: w wadze muszej Brzęczek Cz.) pokonał niezasłużenie na punkty Kamińskiego (G); w wadze koguciej Miller (Cz.) pokonał na punkty Milę (G), w wadze piórkowej Skibiński (Cz.) zremisował z Gawrońskim (G); w wadze lekkiej Augustowicz (G) pokonał na punkty Makusińskiego (Cz.), który był bliski k. o.; w wadze półśredniej Gratkowski (Cz.) pokonał na punkty Mirowskiego (G) i Kupiec (Cz.) pokonał na punkty Mikołajczyka (G); w wadze średniej Pisarski (G) pokonał na punkty Tomalę (Cz.) i w wadze półciężkiej Jaskuła (G) pokonał na punkty Osucha (Cz.).

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat WG i D Nr. 36 z dnia 9 maja 1939 roku

1. Przenosi się następujące zawody mistrzowskie:

a) kl „B" Makabi (Pab.) — Rudzki K. S. z dnia 14.5.39 r. na dzień 13.5 1939 r., godz. 17-ta, boisko Sokoła w Pabianicach. Przedmecz rezerw o godzinie 15-ej;

b) kl. „A" P.T.C. — S.K.S. wyznaczone w dniu 14 maja 1939 roku z boiska Krusche Ender na boisko T.G. Sokół godz. 17-ta. Przedmecz rezerw o godz. 15-ej;

c) kl. „A" P.T.C. — Sokół-Pab. wyznaczone w dniu 18 maja 1939 r. na boisko T. G. Sokół w Pabianicach, godz. 11-ta rano. Przedmecz rezerw o godz. 9-ej.

2. Wyznacza się zawody o mistrzostwo klasy „B" R.T.S.G. — Makabi-Pab. na dzień 18 maja 1939 roku na boisku S.K.S.(Łódź) o godz. 17-ej. Przedmecz rezerw o godz. 15-ej.

PAMIĘTAJĄ O SWYM POCHODZENIU WSIOWYM.

W lokalu Klubu Pracowników Banku Polskiego odbyło się walne zebranie Łódzkiego Koła Zrzeszenia Inteligencji Ludowej i Przyjaciół Wsi, na które przybyli delegaci z Warszawy pp.: dr. Kramsztyk i W. Bryja.

Po referatach i dyskusji zostały wybrane nowe władze Koła.

Do Zarządu weszli: prezes — inż. Wacław Anders oraz pp.: Bieleś Czesław, Bielewiczówna Irena, inż. Grzesiak Alfons, Miller Józef, Paszkiewicz Mieczysław i Wargulak Jan

Do komisji rewizyjnej pp.: Kołodziejska B., adw. Pełka W. i Palczyński J.

Zrzeszenie umożliwia zdolnej młodzieży wiejskiej kończenie szkół średnich, zawodowych i wyższych oraz opiekowanie się wiejską młodzieżą, kształcącą się w miastach. Zrzeszenie pragnie skupić w swych szeregach przede wszystkim tych wszystkich, którzy wyszli ze wsi.

Na razie Koło Łódzkie Zrzeszenia Inteligencji Ludowej i Przyjaciół Wsi liczy nie wiele ponad 50 członków i korzysta na razie z uprzejmości i gościny Klubu Pracowników Banku Polskiego (Wierzbowa 40). Tam też należy kierować zapytania i t. p., dotyczące szczegółowej działalności Zrzeszenia.

WIEC N.O.S. w FILHARMONII.

W niedzielę, dnia 7-go b. m., o godz. 11.30 przed poł. odbyło się staraniem Nowej Organizacji Syjonistycznej w sali Filharmonii wielkie zgromadzenie ludowe pod hasłem „Otworzymy sami bramy Palestyny".

W wypełnionej po brzegi sali, po zagajeniu wygłoszonym przez a. adw. T. Berkala, przemawiali kolejno L. Gliksman, Z. Lerner (Warszawa). Dłuższe przemówienie wygłosił komendant naczelny Betaru polskiego mgr. M. Begin.

Zgromadzenie przyjęło jednogłośnie rezolucję, wysuniętą przez prezydium, protestującą przeciwko prześladowaniom tak zw. nielegalnych imigrantów w Palestynie oraz deklarującą gotowość wzmożenia imigracji wbrew wszelkim ograniczeniom.

„W. I. Z. O."

Z powodu choroby prelegenta zapowiedziany na dzisiaj odczyt nie odbędzie się.

W piątek, dnia 12-go b. m. o godz. 4.30 po południu uroczysty obchód „Dnia Młodej Matki". Goście mile widziani.

Wstęp wolny dla członkiń i wprowadzonych gości.

POECI MAJĄ RACJĘ.

Kobiety są jak kwiaty — powiada poeta i ma dużo racji. Kiedy się robi jasno i słonecznie, kobieta pragnie również pięknie wyglądać, stara się być zgrabną, smukłą, nosić piękną wzorzystą sukienkę, właśnie kwiaty przypominającą. Owiana subtelnym wiośnianym zapachem dzięki bezkonkurencyjnym wodom kwiatowym Forvil, czaruje wszystkich, jak cudowny kwiat.

13 URZĄD SKARBOWY
w ŁODZI

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl par. 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) podaje się do ogólnej wiadomości, że w dniach 11 i 12 maja 1939 roku, w godz. 10—16 w lokalach zobowiązanych przy ul. niżej wymienionych celem uregulowania należności 13 Urzędu Skarbowego w Łodzi oraz Ubezpieczalni Społecznej odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

w dniu 11 maja 1939 roku

w I term. meble 11 szt. oszacow. na zł. 445.— i maszyna do szycia 1 szt. oszacow. na zł. 150.— przy ul. Północnej 8.

w dniu 12 maja 1939 roku

w I term. jesionki damskie 30 sztuk oszacow. na zł. 300.—, ubrania sportowe 50 sztuk, oszacow. na zł. 200,—, płaszcze uczniowskie 10 sztuk, oszacow. na zł. 100.—, przy ul. Nowomiejskiej 5.

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji od godz. 10—16 w lokalach zobowiązanych.

T. Kubiak
Kierownik Działu Egzekucyjnego

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 608-624.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrolog: — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glück, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki" — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama" — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.
WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.